

TÜROFED TURİZM RAPORU

- ▶ EN AZ MALİYETLE EN HIZLI İSTİHDAMI TURİZM YARATIYOR
- ▶ OTELLER İSTİHDAMIN DA LOKOMOTİFİ ▶ SEKTÖRDE EL DEĞİŞTİRMELER AZALDI
- ▶ ZİYARETÇİ GİRİŞİNDE DOĞU-BATI DENGESİ DEĞİŞİYOR
- ▶ YATIRIMDA TESİS YERİ VE TÜRÜ TERCİHİ DEĞİŞİYOR

TÜROFED
Turizm Raporu
Üç ayda bir yayınlanır
Yıl: 1, Sayı 2
Ekim 2010

Sahibi

TÜROFED
Türkiye Otelcileri Federasyonu
Turkish Hotels Federation

TÜROFED adına
Ahmet Barut

Yayına Hazırlayan
Ekin Grubu Araştırma Birimi

Genel Müdür
Cihan Yiğın

Editör
Fehmi Köfteođlu

Yayın Koordinatörü
Erol Karabulut

Katkıda Bulunanlar
İsmail Toksoy
Özlem Kasa

Sanat Yönetmeni
Murat Kezli

Yazışma Adresi
Türkiye Otelcileri Federasyonu (TÜROFED)
Genel Merkezi
Ebulula Mardin Cad. Maya Meridien İş Merkezi
D-2 Blk. K:3 D:13 Akatlar Beşiktaş / İSTANBUL
Tel : 212 351 42 00 pbx
Faks : 212 351 42 03
E-posta: info@turofed.org.tr
Web : www.turofed.org.tr

Yayına Hazırlayan
Ekin Grubu Araştırma Birimi
Halaskargazi Cad. 145-301/8 Şişli-İstanbul
Tel : 212 296 22 22
Faks : 212 247 44 60

Turizm Raporu, Türkiye Otelcileri Federasyonu (TÜROFED) için Ekin Grubu Araştırma Birimi tarafından hazırlanmıştır.

Katkılarından dolayı **AKBANK**'a teşekkür ederiz.

İÇİNDEKİLER

● Sanayide Çalışan Sayısı Azalırken İstihdamı Artık Turizm Yaratıyor	.5
● Turizmde Çalışan Sayısı En Çok Türkiye ve İspanya'da Artıyor	.6
● En Az Maliyetle En Hızlı İstihdam Turizm Yatırımları İle Yaratılıyor	.7
● İstihdamda da Sektörün Lokomotif Konaklama	.8
● 5 Yıldızlılarda Üç, 2 Yıldızlılarda Dört Yatağa Bir Çalışan Düşüyor	.9
● Turizmde Çalışanların Yüzde 72.7'si Ücretli	.9
● Turizmde İş Arayanların % 68'i Mesleğe Yeni Girmek İsteyenler	.10
● 5 Yıldızlı Otellerde Ücretler: Aşçılar Genel Müdürlere Yarışıyor	.11
● Turizm, Mevsimsel Çalışmanın En Yüksek Olduğu Sektör	.12
● Antalya'nın Ziyaretçi Sayısı % 12 Arttı Toplamdaki Payı Yüzde 46'ya Yükseldi	.13
● "Avrupa Kültür Başkenti" Olmak Yaramadı İstanbul'a Gelen Ziyaretçi Sayısı Azaldı	.14
● Havada Yolcu Trafığı 68 Milyonu Aştı	.15
● Temmuz'da Batı Ülkelerindeki Düşüşü Doğu Ülkelerindeki Yükseliş Telafi Etti	.16
● TÜİK'e Göre Yurtdışından Gelen Yurttaşlar Yabancı Ziyaretçilerin İki Katı Para Harcıyor	.17
● Otellerin Yiyecek İçecek Maliyetleri Enflasyonun Üzerinde Artıyor	.18
● Antalya Incoming Pazarında Firmalar Arası Yarış Sürüyor	.20
● 5 Yıldızlılar Azalıyor 3 Yıldızlılar Artıyor	.21
● Konaklama Tesisi Yatırımlarında Yer ve Tür Tercih Değişiyor	.22
● Sektörde El Değişirmeler Azaldı	.23
● İngiltere'de Türkiye İle Çalışanların Ağırlıkta Olduğu Şirket İflasları Arttı	.24
● İspanya'da En Büyük Acente Grupları 2009'u Kaypla Kapattı	.24
● Grup Ve Zincir Oteller Yerli Firmaların Elinde	.25
● Dünyanın En Büyük Otel Zinciri Inter Continental Group	.26
● Avrupa'nın En Büyük Otel Zinciri 2.234 Tesis Ve 243 Bin Oda İle Accor	.27
● Türkiye'de Otel Dışı Harcamalarda Fiyatlar Rakip Ülkelere Göre Yükseldi	.28
● 126 Yeni Proje Yalnız 30'u Büyük İllerde, Gerisi Anadolu Şehirlerinde	.29

Merhabalar,

2010 turizm yılı 3. çeyrek verilerini kapsayan TÜROFED Turizm Raporu'nun 2. sayısı ile tekrar karşınızdayız. İlk sayımıza aldığımız çok olumlu tepkiler bizi son derece mutlu etmiştir. Bu olumlu tepkiler sadece verilerden oluşan bir yayına ne kadar ihtiyaç olduğunun da göstergesidir.

Bundan dolayı Turizm Raporu'nun turizm dünyamızın en aranılan yayını olacağına inanıyoruz. Bu sayımızda ağırlıklı olarak turizm-istihdam ilişkisini tüm detaylarıyla sizlerle paylaşıyoruz.

İSO'nun her yıl yayınladığı en büyük 500 sanayi kuruluşu ve istihdam ettikleri işçi sayısı ile konaklama sektöründe çalışanların sayılarını karşılaştırmak ve daha önemlisi yıllar içindeki gelişimini gözlemlemek bile yeterince çarpıcı. Son 10 yılda sanayide istihdam azalırken sadece konaklama sektöründe yüzde 50 oranında artmıştır. Ülkemize gelen her yeni turist yeni bir istihdam yaratabilmektedir.

Turizm en kolay, en ucuz istihdam yaratan sektördür. Yaz aylarında ülkemizde işsizliğin azalmasının ana nedeni de turizmdir.

Bu sayımızda yine turizmin artık sadece kıyılarda değil, ülkenin iç bölgelerine de kaydığının göstergesi olan teşvik alan projelerdeki değişimi de detaylı olarak inceledik.

Türkiye'de otel yatırımları ağırlıklı olarak Antalya, İstanbul, Muğla, Aydın gibi illerimizde gerçekleşirken, bu eğilim son dönemde iç bölgelere kaydı.

2010 yılının ilk ayında toplam 171 proje Hazine Müsteşarlığı tarafından teşvike bağlandı. Antalya, İstanbul, Muğla gibi illerde toplam yatırım öngörülen proje sayısı 30 iken gerisini ikişer üçer proje ile Edirne'den Van'a, Sinop'tan Isparta'ya Maraş'a kadar farklı iller oluşturuyor.

Bu yatırımlar turizmin tüm Anadolu'ya yayılacağına dair inancımızı pekiştirmektedir.

Ahmet Barut
Türkiye Otelciler Federasyonu
TÜROFED Başkanı

Turizmde Akbank Sezonu Açıldı

Türkiye'nin turizm sektöründeki hedeflerine ulaşması yönünde turizm sektörüne verdiğimiz destek artarak devam ediyor. Bu kapsamda **Türkiye Otelciler Federasyonu** ile birlikte "**Turizm Raporu**"nun ikincisini yayınlamaktan dolayı çok mutluyuz. Sektördeki müşterilerimizin heyecanla beklediği bir yayın olan bu rapor, sektördeki gelişmeleri yansıtarak geleceğe ilişkin planlama ve öngörüler için yol gösterici niteliktedir.

Dört mevsim turizm potansiyeline sahip ülkemiz, kıyı turizminin yanı sıra kongre turizmi, sağlık ve termal turizmi, yat turizmi, kış turizmi, dağ ve doğa turizmi, gençlik turizmi gibi birçok turizm çeşidi ve kültürel miraslarıyla aslında dünya kültür ve turizminin en önemli merkezlerinden biridir. Bu potansiyelin gerçek anlamda kullanılmasının, turizmden alacağımız payın artırılmasının, sahip olduğumuz benzersiz zenginliklerin tanıtılmasının ülkemiz için çok önemli olduğunu düşünüyor ve Akbank olarak sektöre sağladığımız desteğin önemli bir görev olduğuna inanıyoruz.

Bu kapsamda Akbank KOBİ Bankacılığı olarak sektördeki KOBİ'lerin büyüme ve gelişmelerine katkıda bulunmak için onların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak **Turizme Destek Paketi**'ni hazırladık. Antalya, Alanya, Kemer, Side, Manavgat, Fethiye, Marmaris, Kuşadası, Bodrum, Çeşme, Didim, Ayvalık, İzmir gibi turizm bölgelerinde birçok toplantı düzenledik, turizm fuarlarında yer aldık, sektör temsilcilerinin sorunlarını dinledik, turizm haftasını kutladık.

Turizme Destek Paketi ile yeni sezona başlamadan önce işletmelerin yapmak isteyebileceği tadilatlar, değişiklikler, boya işleri; yenilemeyi düşündüğü mobilya, mefruşat, beyaz eşya, klima gibi ihtiyaçları için Tek Sezon Ödemeli Turizme Destek Kredisi'ni sunuyoruz. İşletmeler yatırımlarının yüksek tutarlı olduğu durumlarda ise uzun vadeli, geri ödemesiz dönemleri içeren İki-Üç Sezon Ödemeli Turizme Destek Kredisi'nden de faydalanabilecekler. Yapılan yatırımların enerji maliyetlerini de azaltması amacıyla **Enerji Dostu Kredi**'yi hayata geçirdik.

Ayrıca yurtdışı kaynaklı döviz geliri olan Turizm İşletme Belgesine sahip tüm turizm firmaları ve A Grubu Seyahat Acenteleri Döviz Kredisi kullanabilecek. Paket kapsamında işletmelere çek karnesi ve teminat mektubunu avantajlı fiyatlarla sunuyoruz. İşletmelerin, kredi kartı ile yapacakları tahsilatlar için POS Hizmetleri sağlanırken, Dövizli POS uygulaması ile işletmeler turistlerin ödemelerini kendi ülkelerine ait kredi kartı ile yapmaları durumunda kur riski olmadan USD, EUR veya GBP olarak tahsil edebilecek.

Turizm sektöründeki işletmeler yabancı bankalarca veya çek kuruluşlarınca döviz üzerinden düzenlenmiş çeklerini tahsil edebilecek veya çek tutarını vadesinden önce ibraz edildiğinde kullanmalarını sağlayacak. Dövizli Çek İştira Kredisi'nden yararlanabilecek.

Turizme Destek Paketi'nin sunmuş olduğu avantajlardan oteller, cafeler, restoranlar, kuyumcular, dericiler, seyahat ve bilet satış acenteleri vb. yararlanabilecek...

Önümüzdeki dönemde de sektörün ihtiyaçlarına çözüm üretmek için çalışmalarımızı sürdüreceğimizi belirtir, işbirliğinden ötürü **TÜROFED**'e teşekkür ederim.

Ferda Besli
Akbank Genel Müdür Yardımcısı

Sanayide Çalışan Sayısı Azalırken İstihdamı Artık Turizm Yaratıyor

Turizm sektörü bir özelliği ile daha öne çıkıyor. Daha önce sanayinin karşıladığı yeni istihdam alanı açma rolü turizme geçti.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasına göre sanayi artık yeni iş alanı açmadığı gibi bu sektörde çalışanların sayısı da azalıyor.

Buna karşılık turizm sektörünün lokomotif konumunda olan konaklama kesimi en kısa zamanda en çok istihdam alanı yaratan sektör oldu.

Ekin Grubu Araştırma Birimi'nin İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasındaki çalışanlar sayısı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan belgeli tesisler ile belediye

belgeli tesislerde çalışan kişi sayılarını karşılaştıran araştırmasına göre, 2001 yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşunda çalışan kişi sayısı 526.314 iken bu sayı 2009'da 516.305'e düştü. Buna karşılık aynı dönemde turizm sektörünün yalnız konaklama tesislerinde çalışanların sayısı 243 binden 351 bine yükseldi.

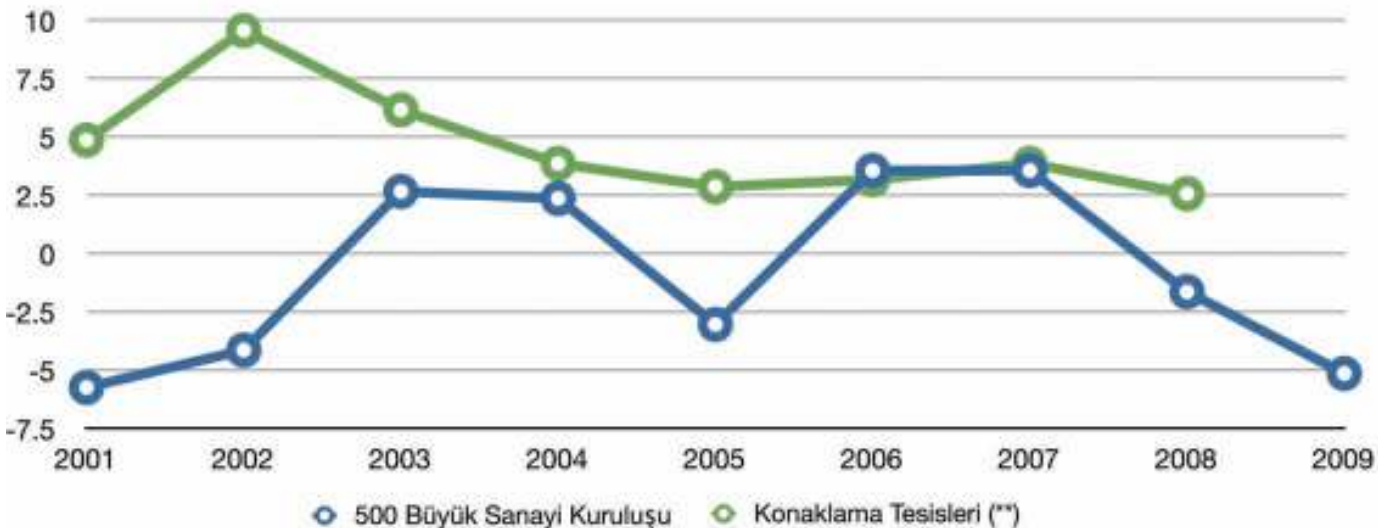
● İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşunda Ve Konaklama Tesislerinde Çalışanların Sayısı

Yıllar	500 Büyük Sanayi Kuruluşu*		Konaklama Tesisleri (**)	
	Çalışan Toplam Kişi	Değişim (%)	Çalışan Toplam Kişi	Değişim (%)
2001	526.314	-5.7	243.5	4.9
2002	504.796	-4.1	255.6	9.6
2003	518.532	2.7	280.1	6.2
2004	530.770	2.4	297.6	3.9
2005	514.642	-3	309.2	2.9
2006	533.395	3.6	318.4	3.2
2007	552.758	3.6	328.7	3.9
2008	543.857	-1.6	341.5	0.26
2009	516.305	-5.1	351.4	

(*) Yıllık ortalamalar

(**) Bakanlık ve belediye belgeli tesisler

● Değişim (%)

Turizmde Çalışan Sayısı En Çok Türkiye ve İspanya'da Artıyor

Turizm sektörünün istihdam yaratmada oynadığı rol son yıllarda bütün ülkelerde öne çıkmaya başladı. Aralarında Türkiye'nin turizmde rakiplerinin de olduğu ülkelerde otel, bar, cafe ve restoranlarda çalışanların sayısındaki artış dikkat çekiyor.

Bu alanda çalışan sayısının en hızlı arttığı iki ülke Türkiye ve İspanya.

Türkiye'de 2000 yılında bu alanda çalışanların sayısı 776 bin kişi iken bu sayı 2008'de 1 milyon 58 bin kişiye yükseldi. Buna göre sekiz yılda İspanya'da turizmde çalışanların sayısı yüzde 36 artı. Aynı dönemde İspanya'da ise otel, bar, cafe ve restoranlarda çalışanların sayısı 1 milyon 3 bin kişiden 1 milyon 452 bin kişiye yükseldi. Buna göre 2000-2008 yılları arasında İspanya'da turizm sektö-

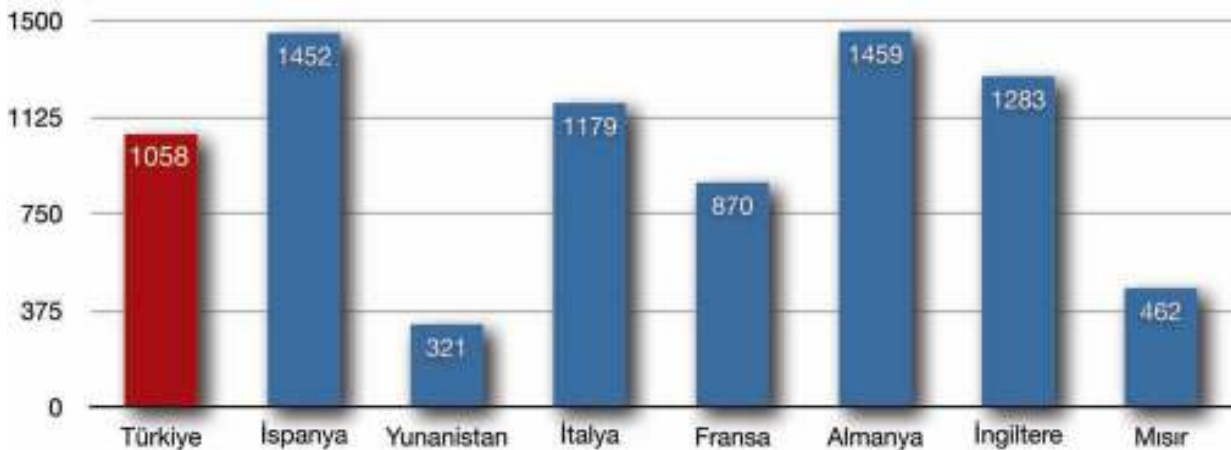
ründe çalışanların sayısı yüzde 44 arttı.

Turizm sektöründe çalışan kişi sayısı, en hızlı olarak en çok turist çeken ülkelere İspanya ve Türkiye'de artarken, bu alanda en çok çalışan kişi sayısı ise yurtdışına en çok turist gönderen Almanya'da bulunuyor. Almanya'da otel, bar, cafe ve restoranlarda 1 milyon 459 bin kişi çalışıyor.

● Bazı Ülkelerde Otel ve Lokantalarda Çalışan Kişi Sayısı (Bin kişi)

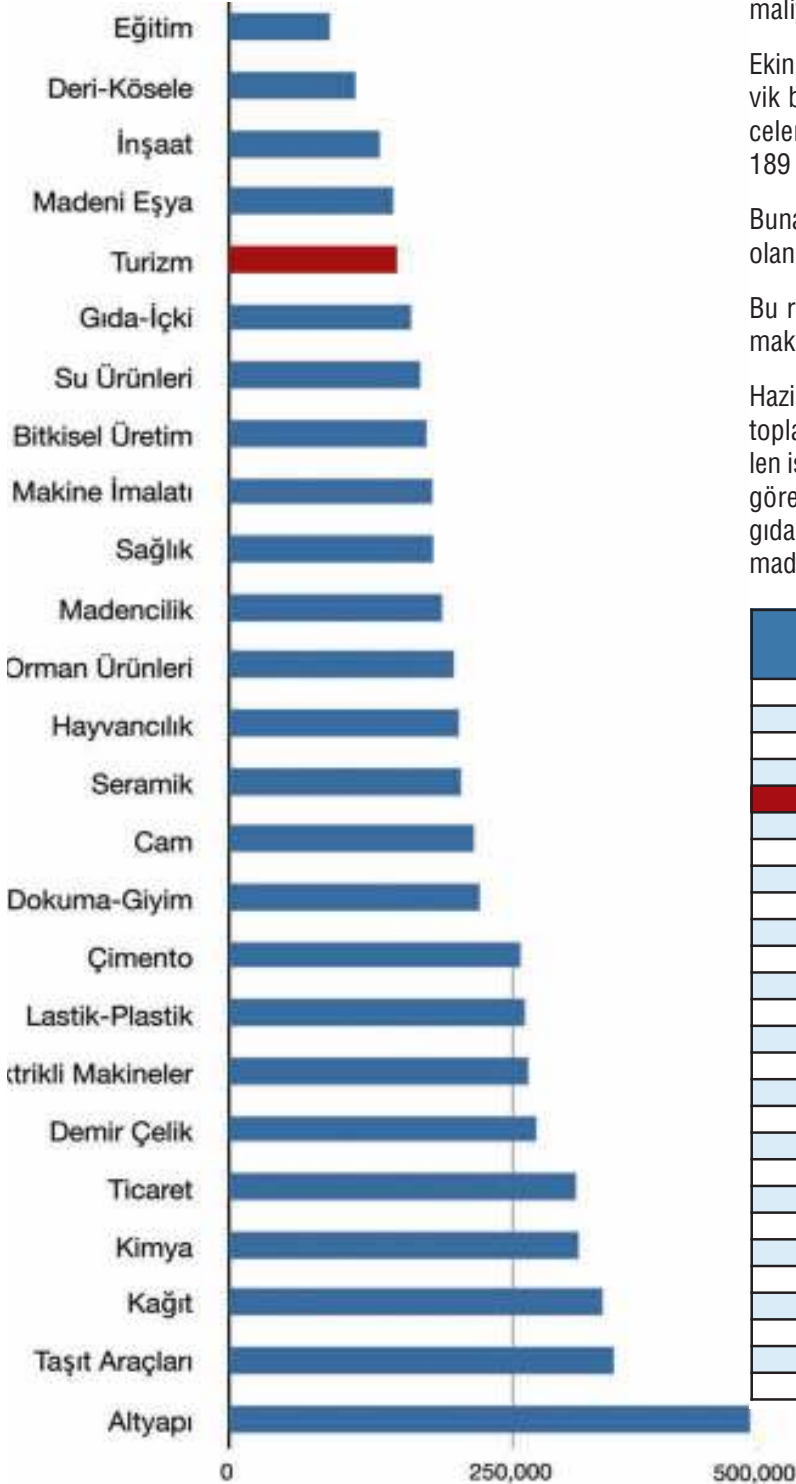
Yıllar	Türkiye	İspanya	Yunanistan	İtalya	Fransa	Almanya	İngiltere	Mısır
2000	776	1.003	272	814	-	1.219	1.148	299
2001	796	1.023	277	880	-	1.228	1.184	269
2002	826	1.102	293	907	-	1.240	1.294	324
2003	847	1.136	297	953	804	1.227	1.191	337
2004	872	1.200	279	1.035	835	1.206	1.232	291
2005	949	1.291	304	1.060	849	1.295	1.249	334
2006	1.001	1.402	300	1.114	909	1.381	1.270	366
2007	1.067	1.450	317	1.154	874	1.428	1.299	411
2008	1.058	1.452	321	1.179	870	1.459	1.283	462

● Bazı Ülkelerde Otel ve Lokantalarda Çalışan Kişi Sayısı (2008 Yılı / Bin kişi)

En Az Maliyetle En Hızlı İstihdam Turizm Yatırımları İle Yaratılıyor

• Bir Kişiyne İstihdam Yaratmanın Maliyeti

İstihdam yaratmada önemli rol oynayan turizm sektörünün bu alandaki bir diğer özelliği de, diğer sektörlerle göre daha az maliyetle ve daha hızlı iş alanı yaratması.

Ekin Grubu Araştırma Birimi'nin Hazine Müsteşarlığı'nca teşvik belgesine bağlanan yatırım projeleri üzerinde yaptığı incelemeye göre, bir kişiyne iş alanı açabilmek için ortalama 189 TL yatırım yapmak gerekiyor.

Buna karşılık turizmde bir kişiyne iş alanı yaratmak için gerekli olan yatırım tutarı ortalama 148 bin TL.

Bu rakam, sağlık sektöründe 180, çimentoda 257, elektrikli makinelerde 264, kimya sanayiinde ise 308 bin TL.

Hazine Müsteşarlığı'nca teşvik belgesine bağlanan projelerin toplam yatırım değerleri ile o yatırımla yaratılması öngörülen istihdam sayısının karşılaştırmasıyla oluşturulan endekse göre turizm endeks değeri 100 olarak alındığında, bu sayı gıda-içki sektöründe 108.4, kağıt sanayiinde 221.8, ulaşımda ise 1650.9 olarak ortaya çıkıyor.

Sektörler	2007-2010	
	Bir kişiyne iş yaratmanın maliyeti (Bin TL)	Endeks değeri (Turizm=100 TL)
Eğitim	89.4	60.2
Deri-Kösele	112.0	75.4
İnşaat	133.4	89.8
Madeni Eşya	145.4	97.9
Turizm	148.6	100
Gıda-İçki	161.0	108.4
Su Ürünleri	169.1	113.8
Bitkisel Üretim	174.6	117.5
Makine İmalatı	179.8	121
Sağlık	180.4	121.4
Madencilik	188.4	126.8
Orman Ürünleri	198.7	133.7
Hayvancılık	203.1	136.7
Seramik	205.0	138
Cam	216.3	145.5
Dokuma-Giyim	221.5	149.1
Çimento	257.3	173.2
Lastik-Plastik	261.2	175.7
Elektrikli Makineler	264.2	177.8
Demir Çelik	271.3	182.5
Ticaret	306.2	206
Kimya	308.5	207.6
Kağıt	329.6	221.8
Taşıt Araçları	339.4	228.4
Altyapı	459.4	309.1
Ulaştırma	2.454	1.650.9
Enerji	2.951	1.985.9

Kaynak: Hazine yatırım teşvik belgeleri: 2007-2010

İstihdamda da Sektörün Lokomotifi Konaklama

Yeni iş alana yaratma işlevini sanayiden devralan turizm sektöründe çalışanların bölüm ve alanlara göre dağılımında konaklama kesimi en büyük paya sahip.

Turizm sektöründe çalışan kişi sayısı ile ilgili olarak tek bir veri bulunmamakla beraber, çeşitli kaynaklardan derlenen bilgilerden bu alanda çalışan toplam kişi sayısının 1 milyonun biraz üzerinde olduğu görülüyor. Bu alanda çalışanların otel, bar, cafe, restoran ve eğlence yerlerine göre dağılımı incelendiğinde, konaklama kesiminin burada da sektörün lokomotifi olduğu görülüyor.

Turizm sektöründe istihdam edilenlere ilişkin veriler, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Çalışma Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından her biri farklı amaçla ayrı ayrı tutuluyor.

TÜİK tarafından yapılan sınıflamada otel ve lokantalarda çalışanların sayısı 1 milyon 200 bin dolaylarında.

Sektördeki istihdam yapısına ilişkin olarak Sosyal Güvenlik Kurumu'nun yeni sınıflamasında sektörün alt birimleri; konaklama, havayolu, seyahat acenteliği ve yiyecek içecek hizmetleri olarak görünüyor.

Otellerde 351 bin kişi çalışıyor

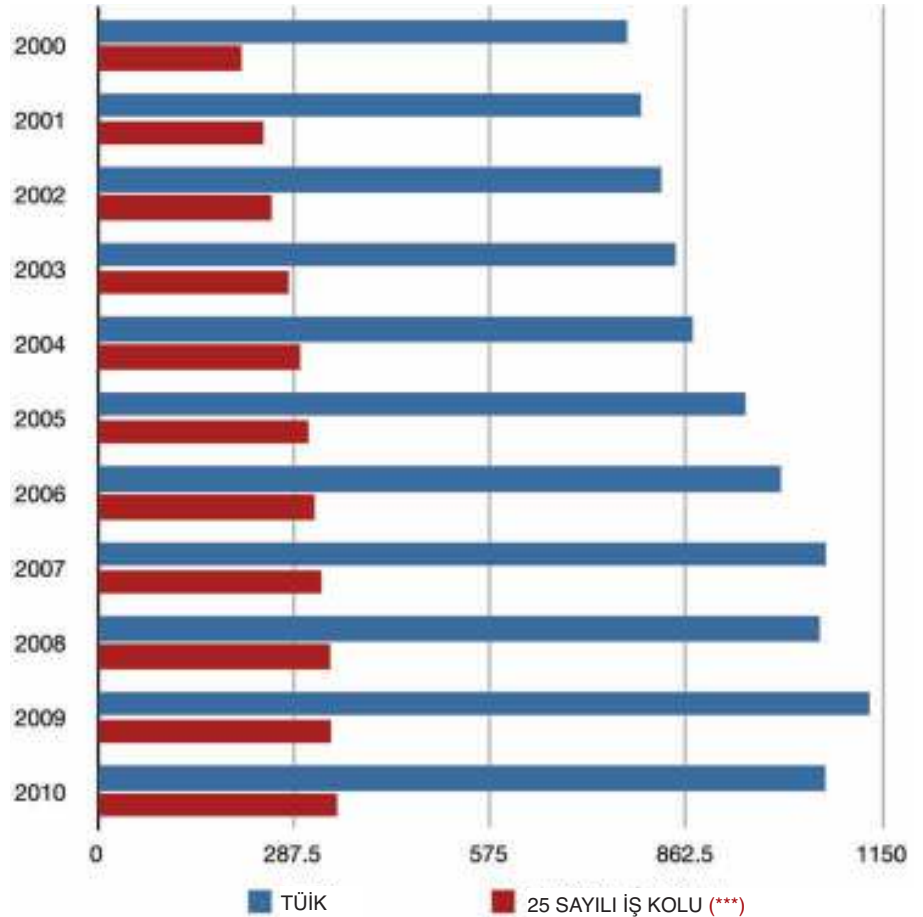
TÜİK tarafından yapılan sınıflamada otel ve lokantalarda istihdam edilen 1 milyon 66 bin kişinin 351 bini konaklama tesislerinde çalışıyor.

Diğer yandan konaklama tesislerinde çalışanların sayısının ne kadar olduğuna ilişkin 2 farklı veri bulunuyor. İlki SGK'nın açıkladığı sigortalı sayısı. Buna göre konaklama tesislerinde en yoğun aylarda (yaz dönemi) çalışan sigortalı sayısı 200 binlere yaklaşıyor.

• TÜİK ve Çalışma Bakanlığı'na Göre Turizmde Çalışanların Sayısı

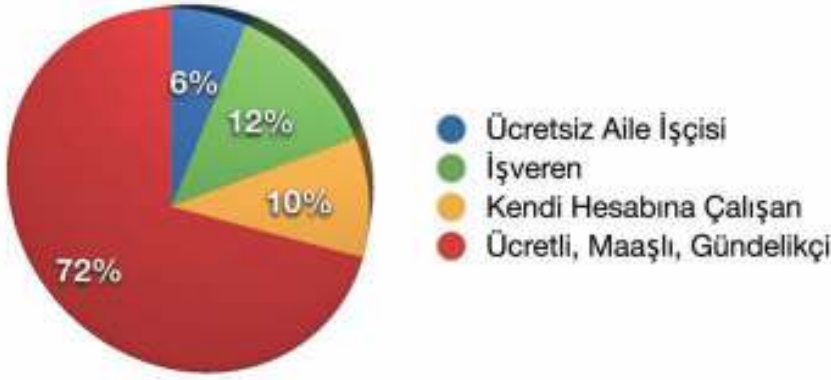
Yıllar	TÜİK Otel+Lokanta (Bin Kişi)	25 Sayılı Otel ve Eğlence Yerleri İşkolu (***) (Bin Kişi)
2000	776	211.4
2001	796	243.5
2002	826	255.6
2003	847	280.1
2004	872	297.6
2005	949	309.2
2006	1.001	318.4
2007	1.067	328.7
2008	1.058	341.5
2009	1.131	342.4
2010	1.066	351.4 (*)

(*) Tahmin

***Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın konaklama, yeme içme, eğlence yerleri iş kolu.

Turizmde Çalışanların Yüzde 72.7'si Ücretli

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre otel ve lokantalarda çalışanların yüzde 72,4'ünü ücretli, maaşlı veya gündelikçi olarak çalışanlar oluşturuyor.

TÜİK verilerine göre turizm sektöründe çalışanların yüzde 12'sini işverenler oluştururken, yüzde 10'u kendi hesabına çalışanlar, yüzde 6'sı da işletmede çalışan ancak maaş almayan aile üyelerinden oluşuyor.

5 Yıldızlılarda Üç, 2 Yıldızlılarda Dört Yatağa Bir Çalışan Düşüyor

Türkiye'nin turizmde rakiplerine karşı önemli avantajlarından biri olan "hizmet kalitesi", konaklama tesislerinde çalıştırılan personel sayısı ve niteliği ile yakından ilişkili.

Konaklama tesislerinde verilen hizmetin düzeyini belirlemede önemli rol oynayan konulardan biri de yatak başına çalışan sayısı.

Ekin Grubu Araştırma Birimi, hizmet-kalite ilişkisinde çalışan

sayısının rolünü belirlemek amacıyla otellerin yatak kapasitesi ile çalışan sayısını karşılaştıran bir çalıma yaptı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile TÜİK verilerini baz alarak işletmede olan ve Hazine Müsteşarlığı'nca teşvik belgesine bağlanan yeni yatırım projelerinde çalıştırılması öngörülen personel sayısı üzerinden yapılan araştırmaya göre, 5 yıldızlı tesislerde 3.08 yatağa bir çalışan düşerken, 2 yıldızlı otellerde 4.8 yatağa bir çalışan düşüyor.

• Tür ve Sınıfına Göre Otellerde Yatak / Çalışan Durumu

Turizmde İş Arayanların % 68'i Mesleğe Yeni Girmek İsteyenler

En çok istihdam yaratan turizm sektörünün konaklama kesiminde çalışmak isteyenlerin büyük bölümünü mesleğe yeni girmek isteyenler oluşturuyor.

Günde ortalama 2500 kişinin iş ve eleman aramak amacıyla girdiği, adeta sektörün iş ve işçi bulma kurumu gibi çalışan turizm-gazetesi.com sitesindeki iş eleman arayanlar bölümünde yer alan veriler üzerinden yapılan incelemede, iş arayanların yüzde 68'inin mesleki deneyimlerinin 1 ile 2 yıl arasında olduğu görülüyor.

İş arayanlardan konaklama tesislerinde çalışmak için başvurular içinde mesleki de-

neyimi en az olanların en çok başvurduğu birimler ise resepsiyon, garsonluk ve animasyon olarak görülüyor.

Turizmde iş arayanların en çok başvurduğu turizm-gazetesi.com'daki veriler incelendiğinde mesleki deneyimi 10 yıl ve üzeri olanların oranının yüzde 1 düzeyinde olduğu göze çarpıyor. Bu da sektörde otellerde çalışanların meslek deneyimi edindikçe daha az yer değiştirdiğini gösteriyor.

Öte yandan Ekin Grubu Araştırma Birimi'nin otellerden derlediği veriler üzerinden yaptığı araştırmaya göre konaklama tesislerinde çalışanların işyerindeki ortalama kalış

süresi de üst yönetimden aşağıya indikçe azalıyor.

Örneğin genel müdürlük süresi ortalama 2.5 yıl olarak görünürken, housekeeper, satış- pazarlama ve diğer birimlerde bu süre daha da azalıyor.

Sektördeki hızlı personel devrinde her yıl ortalama 20 bin yatak kapasiteli yeni tesislerinin devreye girmesi ve bu tesislerde çalışacak yetişmiş elemanı sağlayan birimlerin olmaması nedeniyle yeni tesislerin personelini işletmede olanlardan transfer etmesinin de önemli rol oynadığı belirtiliyor.

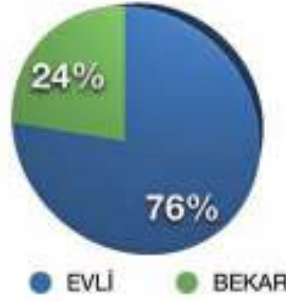
● Konaklama Tesislerinde

İş Arayanların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı (%)

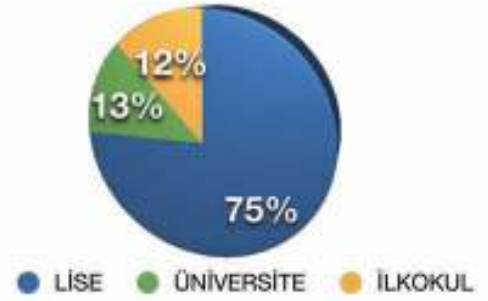
● Konaklama Tesislerinde

İş Arayanların Medeni Durumu (%)

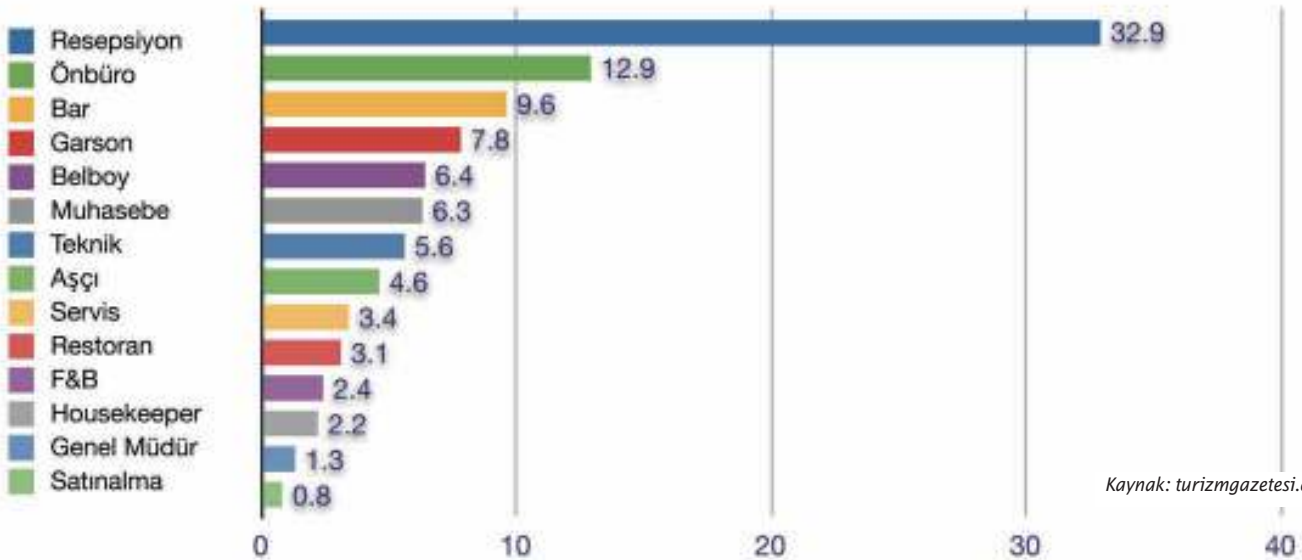

● Konaklama Tesislerinde

İş Arayanların Öğrenim Durumu (%)

● İş Arayanların Bölgelere Göre Dağılımı (%)

Kaynak: turizm-gazetesi.com

5 Yıldızlı Otellerde Ücretler: Aşçıları Genel Müdürlerle Yarışıyor

Yılda ortalama 20 bin yatak kapasitesini içeren yeni konaklama tesislerinin hizmete girmesi yatırım işletme ve diğer alanların yanı sıra ücretleri de etkiliyor.

Özellikle nitelik gerektiren alanlarda çalışan kalifiye elemanlara ödenen ücretler başka sektörler göre ortalamanın üzerinde bir seyir izliyor. 5 yıldızlı otellerde, aralarında aşçı gibi özel yetenek gerektiren nitelikli-kalifiye personel, ücret bakımından genel

müdürden sonra en yüksek ücreti alanlardan oluşuyor.

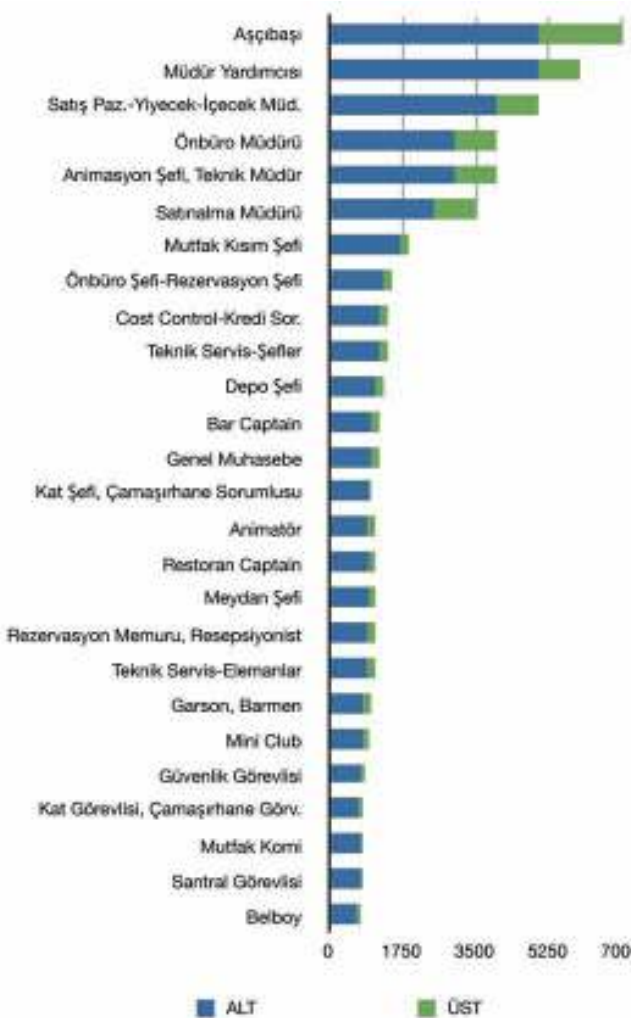
İnsan Kaynakları Derneği (İNKAY)'dan alınan verilere göre, Antalya'da kıyı bölgelerinde faaliyet gösteren 5 yıldızlı otellerde çalışan bir aşçıbaşının ücreti yer yer genel müdür yardımcısının bile önünde olabiliyor.

Antalya'da kıyı bölgesindeki 5 yıldızlı otellerde aşçıbaşı olarak çalışanların ortalama ücretleri 5 ila 7 bin lira ara-

sında değişirken, aynı tesislerde genel müdür yardımcılarının ortalama ücretleri 5-6 bin lira düzeyinde.

Konaklama tesislerinin insan kaynakları birimlerinde çalışan yöneticilerin oluşturduğu İNKAY verilerine göre, kıyı bölgesinde faaliyet gösteren 5 yıldızlı otellerde en az ücreti alanlar, daha az nitelik gerektiren alanlardan biri olan belboylar. Bu kesimin ücreti de asgari ücretin üzerinde.

● Konaklama Tesislerinde Bazı Kadrolarda Ortalama Ücretler (TL)*

Kadro / Birim	Ücret	
	Alt	Üst
Aşçıbaşı	5.000	7.000
Müdür Yardımcısı	5.000	6.000
Satış Paz.-Yiyecek-İçecek Müd.	4.000	5.000
Önbüro Müdürü	3.000	4.000
Animasyon Şefi, Teknik Müdür	3.000	4.000
Satınalma Müdürü	2.500	3.500
Mutfak Kısım Şefi	1.700	1.900
Önbüro Şefi-Rezervasyon Şefi	1.300	1.500
Cost Control-Kredi Sor.	1.200	1.400
Teknik Servis-Şefler	1.200	1.400
Depo Şefi	1.100	1.300
Bar Captain	1.000	1.200
Genel Muhasebe	1.000	1.200
Kat Şefi, Çamaşırhane Sorumlusu	950	1.100
Animatör	900	1.100
Restoran Captain	950	1.100
Meydan Şefi	950	1.100
Rezervasyon Memuru, Resepsiyonist	900	1.100
Teknik Servis-Elemanlar	900	1.100
Garson, Barmen	800	1.000
Mini Club	800	950
Güvenlik Görevlisi	750	850
Kat Görevlisi, Çamaşırhane Görv., Steward	700	800
Mutfak Komi	750	800
Santral Görevlisi	750	800
Belboy	650	750

(*Kıyı bölgesindeki 5 yıldızlı otellerin ortalamasıdır)

Turizm, Mevsimsel Çalışmanın En Yüksek Olduğu Sektör

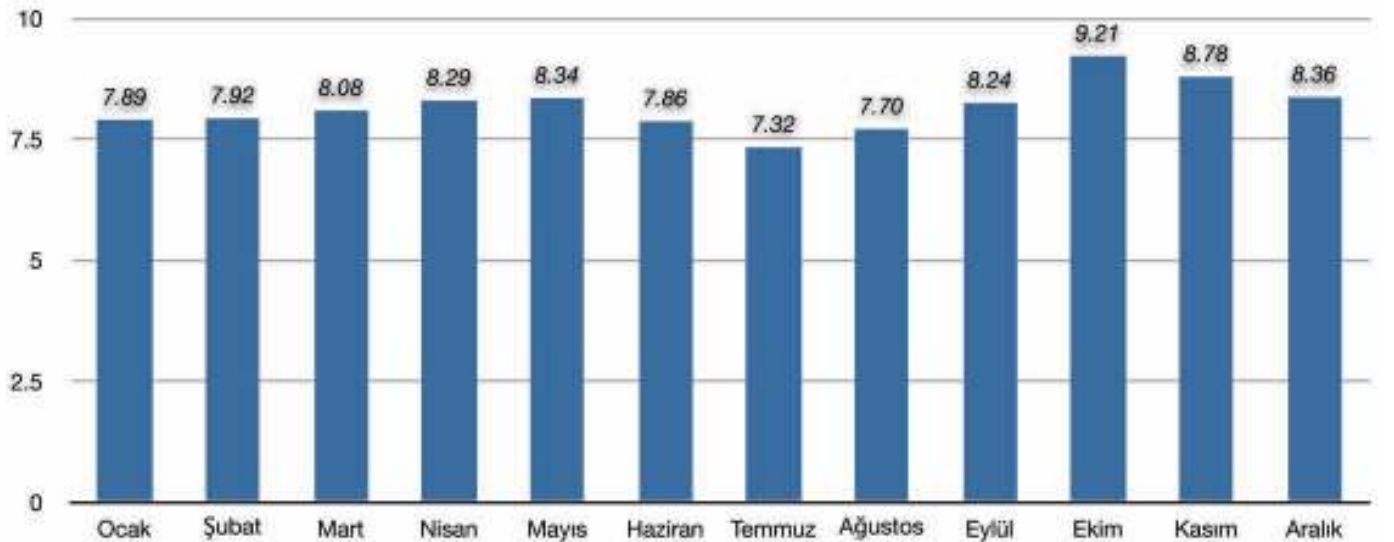
2009 yılında sektörde zaten geçici bir işte çalışan ve bu yüzden iş bitimi veya sezon sonunda ayrılanların oranı, ülke genelinden oldukça yukarıda. Geçen yıl ülke genelinde yüzde 6 olan bu oran, turizm sektöründe yüzde 20 oldu.

Öte yandan işten çıkarılma yoluyla işini kaybedenlerin oranı sektörde yüzde 27 iken, ülke genelinde yüzde 9 oldu. Kendi isteği ile işten ayrılma oranlarında ise sektör ülke genelinin 2 katı büyüklüğe sahip.

● Sektörde İşsizliğin Aylara Göre Dağılımı (2009)

Aylar	İşsizlik Oranı (%)	Turizmdeki İşsizler / Türkiye'de İşsiz Sayısı
Ocak	28.97	7.89
Şubat	30.16	7.92
Mart	30.20	8.08
Nisan	29.62	8.29
Mayıs	26.78	8.34
Haziran	23.28	7.86
Temmuz	21.13	7.32
Ağustos	23.89	7.70
Eylül	25.88	8.24
Ekim	28.82	9.21
Kasım	27.18	8.78
Aralık	27.96	8.36

● Turizmdeki İşsizlerin Türkiye Genelindeki İşsizliğe Oranı

Antalya'nın Ziyaretçi Sayısı % 12 Arttı Toplamdaki Payı Yüzde 46'ya Yükseldi

Yılın 7 aylık döneminde Türkiye'yi gelen ziyaretçilerin turistik bölgelere göre en yüksek artış Antalya'da oldu.

Yılın 7 aylık döneminde Antalya'ya gelen ziyaretçi sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 12.5 arttı.

Buna bağlı olarak gelen yabancı ziyaretçilerin turistik bölgelere göre dağılımında Antalya'nın toplam içindeki payı da yüzde 43'ten yüzde 46'ya yükseldi.

Bu verilere göre Antalya; yatırım ve işletmecilik alanında olduğu gibi gelen

ziyaretçi sayısının dağılımında da Türkiye'nin turizmde lokomotifi olmaya devam ediyor.

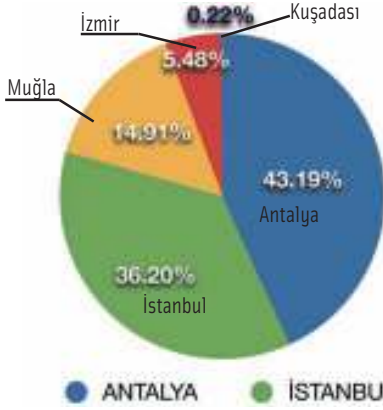
Antalya'yı İstanbul, Muğla, İzmir ve Kuşadası izliyor.

● Gelen Ziyaretçilerin Turistik Bölgelere Göre Dağılımı

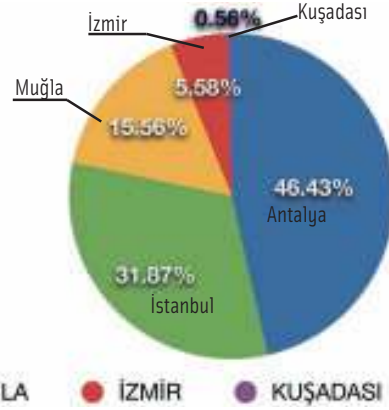
Bölgeler	Gelen Ziyaretçi Sayısı		Toplam İçindeki Payı (%)		Değişim 2009 / 2010 (Yüzde)
	2009	2010	2009	2010	
ANTALYA	5.880.103	6.617.616	43.16	46.56	12.54
İSTANBUL	4.927.861	4.543.544	36.17	31.96	-7.80
MUĞLA	2.037.354	2.218.098	14.9	15.60	8.87
İZMİR	747.445	806.776	5.48	5.6	7.94
KUŞADASI*	30.405	26.349	0.22	0.56	-13.34
TOPLAM	13.623.168	14.212.383			4.33

(*) Günübirlik girişler hariç

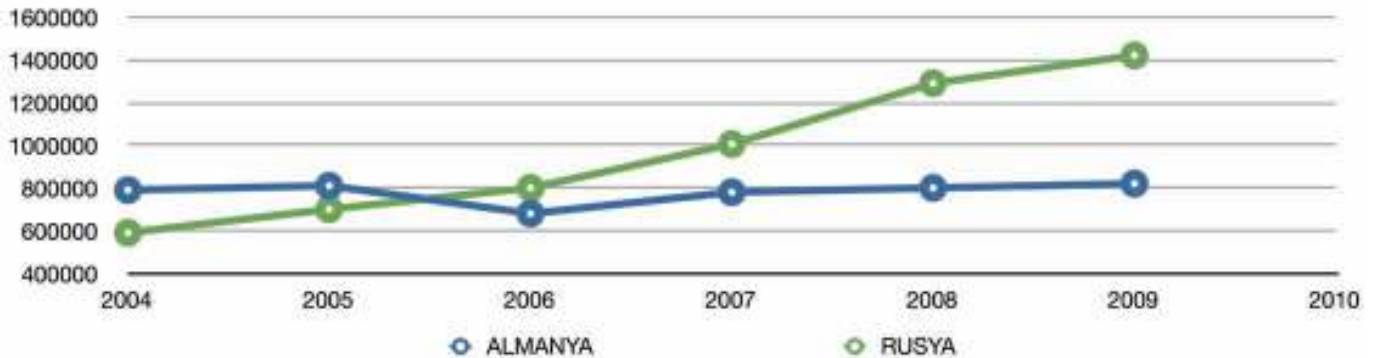
Bölgenin Toplam İçindeki Payı 2009

Bölgenin Toplam İçindeki Payı 2010

Yaz Döneminde Antalya'da Ruslar Almanları Geçiyor

“Avrupa Kültür Başkenti” Olmak Yaramadı İstanbul’a Gelen Ziyaretçi Sayısı Azaldı

2010 yılına “Avrupa Kültür Başkenti” olarak girmek İstanbul’a yaramadı. Yıl başından bu yana yaşanan gelen ziyaretçi sayısındaki düşüş devam ediyor.

Yılın ilk yarısı geride kalırken Türkiye’ye gelen yabancı ziyaretçi geçen yıla göre yüzde 9 artarken, ocak-temmuz döneminde İstanbul’a gelenlerin sayısı geçen

yılın aynı dönemine göre yüzde 6.4 azaldı.

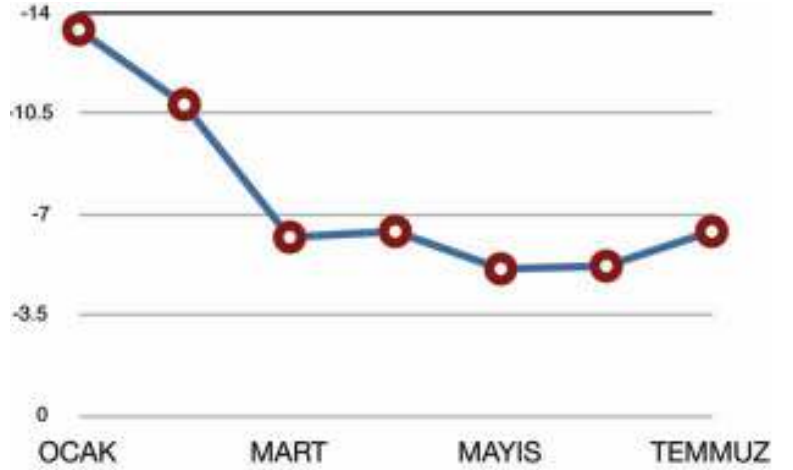
İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü’nün açıkladığı ocak-temmuz (7 aylık) ziyaretçi giriş verilerine göre İstanbul’a gelenlerin ülkelere göre dağılım incelendiğinde Avrupa ülkelerinden gelenlerin sayısında düşüş olurken, Ortadoğu ülkelerinden gelenlerin sayısının arttığı dikkat çekiyor.

Yılın 7 aylık döneminde İstanbul’a gelen yabancı ziyaretçilerin ülkelere göre dağılımı incelendiğinde aralarında Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda ve İsviçre’nin olduğu ülkelere gelen ziyaretçi sayılarında düşüş olurken aynı dönemde; Rusya, İran, Japonya ve Güney Kore gibi Ortadoğu ve Asya ülkelerinden gelen ziyaretçi sayılarında artış olduğunu görülmüyor.

● Ay ay İstanbul’a Gelen Yabancı Ziyaretçiler

Aylar	Gelen Ziyaretçi Sayısı		2009’a Göre Değişim (%) (Aylık)	Değişim (Kümülatif - %)
	2009	2010		
OCAK	339.897	294.352	- 13.4	- 13.4
ŞUBAT	408.083	372.713	- 8.7	- 10.8
MART	485.607	489.884	0.9	-6.2
NİSAN	632.209	588.601	-6.9	-6.4
MAYIS	700.123	688.821	-1.6	-5.1
HAZİRAN	698.648	659.117	-5.7	-5.2
TEMMUZ	915.620	819.420	-10.5	-6.4
TOPLAM	4.180.187	3.912.908		

İstanbul’a Gelen Ziyaretçilerin
Önceki Yıla Göre Değişim (Kümülatif - %)

● İstanbul’a Gelen Ziyaretçilerin Artış Ve Azalma Gösterdiği Ülkeler

ARTAN ÜLKELER	Artış Oranı (%)	AZALAN ÜLKELER	Azalma Oranı (%)
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	71,76	İSRAİL	-30,46
LÜBNAN	50,77	İSVİÇRE	-24,25
GÜNEY KORE	45,59	AVUSTURYA	-22,51
JAPONYA	39,26	HOLLANDA	-21,76
SUUDİ ARABİSTAN	35,30	NORVEÇ	-20,99
İRAN	28,64	ALMANYA	-18,88
SURİYE	26,04	DANİMARKA	-17,85
MALEZYA	25,15	İNGİLTERE	-17,53
KUVEYT	17,62	İRLANDA	-17,17
RUSYA FEDERASYONU	17,62	FİNLANDİYA	-17,10

Havada Yolcu Trafiği 68 Milyonu Aştı

Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) verilerine göre ocak-ağustos döneminde havaalanları ve havalimanlarından iç ve dış hatta toplam 68 milyon 483 bin 22 yolcu hizmet aldı.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Ocak-Ağustos ayı yolcu ve uçak trafiği istatistiklerine göre iç hatlardaki yolcu sayısı yüzde 24.6 artarak 33 milyon 403 bine, dış hatlardaki yolcu sayısı da yüzde 18.3 artarak 35 milyon 79 bin kişiye yükseldi. Top-

lam yolcu sayısındaki artış ise yüzde 21.3 oldu

Bu dönemde Sabiha Gökçen Havalimanı'nda yolcu sayısı ortalama değerlerin çok üzerinde artış gösterdi. İç hatlar yolcu sayısının yüzde 84 artışla 4 milyon 888 bine, dış hatlar yolcu sayısının da yüzde 95 artarak 2 milyon 322 bine yükseldiği Sabiha Gökçen Havalimanı'nda toplam yolcu sayısı önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 87 artarak 7 milyon 211 bine yükseldi.

Toplam yolcu sayısı bakımından İstanbul Atatürk Havalimanı ilk sıradaki yerini korudu. Bu limandaki yolcu sayısı yüzde 8'lik artışla 21 milyon 204 bine çıkarken, turistlerin yoğun olarak tercih ettiği Antalya Havalimanı'nda yolcu sayısı yüzde 21 artarak 15 milyon 1296 bine yükseldi. Bu dönemde İzmir Adnan Menderes Havalimanı'nı 4 milyon 976 bin yolcu, Ankara Esenboğa Havalimanı'nı da 4 milyon 972 bin yolcu tercih etti.

● Havaalanlarının Yolcu Trafiği

GELEN - GİDEN YOLCU	2009-8 Aylık			2010-8 Aylık			Değişim(%)		
	İÇ HATLAR	DIŞ HATLAR	TOPLAM	İÇ HATLAR	DIŞ HATLAR	TOPLAM	İÇ HATLAR	DIŞ HATLAR	TOPLAM
ATATÜRK	7.726.152	11.945.654	19.671.806	7.959.584	13.245.074	21.204.658	3.02	10.88	7.79
ANTALYA	2.054.833	10.518.309	12.573.142	2.508.877	12.687.870	15.196.747	22.10	20.63	20.87
SABIHA GÖKÇEN	2.655.907	1.193.867	3.849.774	4.888.131	2.322.944	7.211.075	84.05	94.57	87.31
A.MENDERES	2.936.365	1.136.926	4.073.291	3.544.393	1.432.026	4.976.419	20.71	25.96	22.17
ESENBOĞA	3.247.179	732.215	3.979.394	4.124.969	847.285	4.972.254	27.03	15.72	24.95
DALAMAN	321.496	2.016.824	2.338.320	410.293	2.263.213	2.673.506	27.62	12.22	14.33
MİLAS-BODRUM	706.772	1.291.392	1.998.164	854.115	1.387.880	2.241.995	20.85	7.47	12.20
ADANA	1.330.584	286.945	1.617.529	1.589.773	277.232	1.867.005	19.48	-3.38	15.42
TRABZON	1.003.389	47.720	1.051.109	1.231.878	43.466	1.275.344	22.77	-8.91	21.33
GAZİANTEP	443.247	86.037	529.284	612.900	65.658	678.558	38.28	-23.69	28.20
NEVŞEHİR/KAP.	56.346	21.735	78.081	67.882	30.058	97.940	20.47	38.29	25.43
DİĞERLERİ	4.328.390	378.021	4.706.411	5.610.903	476.618	6.087.521	29.63	26.08	29.35
TÜRKİYE	26.810.660	29.655.645	56.466.305	33.403.698	35.079.324	68.483.022	24.59	18.29	21.28

Temmuz'da Batı Ülkelerindeki Düşüşü Doğu Ülkelerindeki Yükseliş Telafi Etti

Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısındaki artış yılın 7 aylık döneminde geçen yıla göre yüzde 6.6 artarak 15 milyon 929 bin 702 oldu.

Temmuz ayında ise girişler hız kesti. Başta Almanya, Avusturya, Belçika, Hollanda, Fransa ve İsrail gibi pazarları olmak üzere çeşitli ülkelerden gelen ziyaretçi sayısında

gerileme yaşandı. İngiltere, Rusya ve bazı Ortadoğu ülkelerinden gelenlerdeki artış ise bu düşüşü telafi etti.

Türkiye'yi ziyaret eden yabancı sayısı 2010 yılının ilk 7 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6.67 artışla 14 milyon 933 bin 656'dan 15 milyon 929 bin 702 oldu. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Emni-

yet Genel Müdürlüğü'nden elde ettiği geçici verilere göre bu yılın ocak - temmuz döneminde Türkiye'ye en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında Almanya yüzde 16.86'yla birinci, Rusya Federasyonu 11.19'la ikinci, İngiltere yüzde 7.74'le üçüncü sırada yer aldı. İngiltere'yi, İran, Bulgaristan, Hollanda, Gürcistan, Fransa, Suriye ve ABD izledi.

● Ziyaretçi Girişi Artan ve Azalan Ülkeler

TÜRKİYE'YE GELEN ZİYARETÇİ SAYISI ARTAN İLK 10 ÜLKE

Ülkeler	Yıllar			Toplam İçindeki Payı (%)			Artış Oranı (%)
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2010/2009
RUSYA FED.	1.652.515	1.475.772	1.792.985	11.19	9.88	11.26	21.49 ▲
İRAN	640.409	715.626	1.142.725	4.34	4.79	7.17	59.68 ▲
LÜBNAN	26.499	36.404	62.998	0.18	0.24	0.4	73.05 ▲
BAHREYN	4.297	5.499	6.431	0.03	0.04	0.04	16.95 ▲
S.ARABİSTAN	28.701	37.727	55.369	0.19	0.25	0.35	46.76 ▲
SURİYE	221.521	225.417	482.156	1.5	1.51	3.03	113.9 ▲
KATAR	3.062	2.800	4.193	0.02	0.02	0.03	49.75 ▲
KOSOVA	0	13.007	25.691	0	0.09	0.16	97.52 ▲
B.A.EMİRLİĞİ	12.460	12.661	22.085	0.08	0.08	0.14	74.43 ▲
JAPONYA	88.365	76.630	107.347	0.6	0.51	0.67	40.08 ▲

TÜRKİYE'YE GELEN ZİYARETÇİ SAYISI AZALAN İLK 10 ÜLKE

Ülkeler	Yıllar			Toplam İçindeki Payı (%)			Azalma Oranı (%)
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2010/2009
ALMANYA	2.490.518	2.462.990	2.333.045	16.86	16.49	14.65	-5.28 ▼
İRLANDA	68.253	67.988	66.346	0.46	0.46	0.42	-2.42 ▼
HOLLANDA	719.173	677.666	633.210	4.87	4.54	3.98	-6.56 ▼
FRANSA	529.039	553.806	535.81	3.58	3.71	3.36	-3.36 ▼
İTALYA	295.155	333.414	326.130	2	2.23	2.05	-2.18 ▼
BELÇİKA	359.407	361.614	324.880	2.43	2.42	2.04	-10.16 ▼
AVUSTURYA	323.914	342.119	304.965	2.19	2.29	1.91	-10.86 ▼
POLONYA	218.379	236.221	229.266	1.48	1.58	1.44	-2.94 ▼
İSPANYA	177.002	185.491	174.394	1.2	1.24	1.09	-5.98 ▼
İSVİÇRE	139.853	160.196	144.165	0.95	1.07	0.91	-10.01 ▼

TÜİK'e Göre Yurtdışından Gelen Yurttaşlar Yabancı Ziyaretçilerin İki Katı Para Harcıyor

Türkiye'de turizm ile ilgili tartışmalar, gelen ziyaretçi ile elde edilen turizm geliri arasındaki ilişki üzerinde yoğunlaşıyor.

Turizm geliri ile ilgili tartışma da, toplam gelir ve kişi başına harcama olmak üzere iki farklı eksen üzerinden yapılıyor.

Bu noktada, turizmden elde edilen toplam gelirin izlendiği kaynak "Merkez Bankası Ödemeler Raporu". Türkiye'ye yurtdışından gelenlerin kişi başına yaptığı ortalama harcamalar ise Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'in yaptığı "Türkiye'den Çıkış Yapanlar Anketi" ile belirleniyor.

TÜİK'in bu anketteki 'Türkiye'de iken ne kadar harcadınız?' sorusuna verilen yanıtlar farklı sonuçların ortaya çıkmasına neden oluyor.

Çünkü anketi yanıtlayanlar anket formundaki sorunun mantığı nedeniyle bu soruya turizm ile ilgili olmayan harcamaları da kapsayan rakamları içeren yanıtlar veriyorlar.

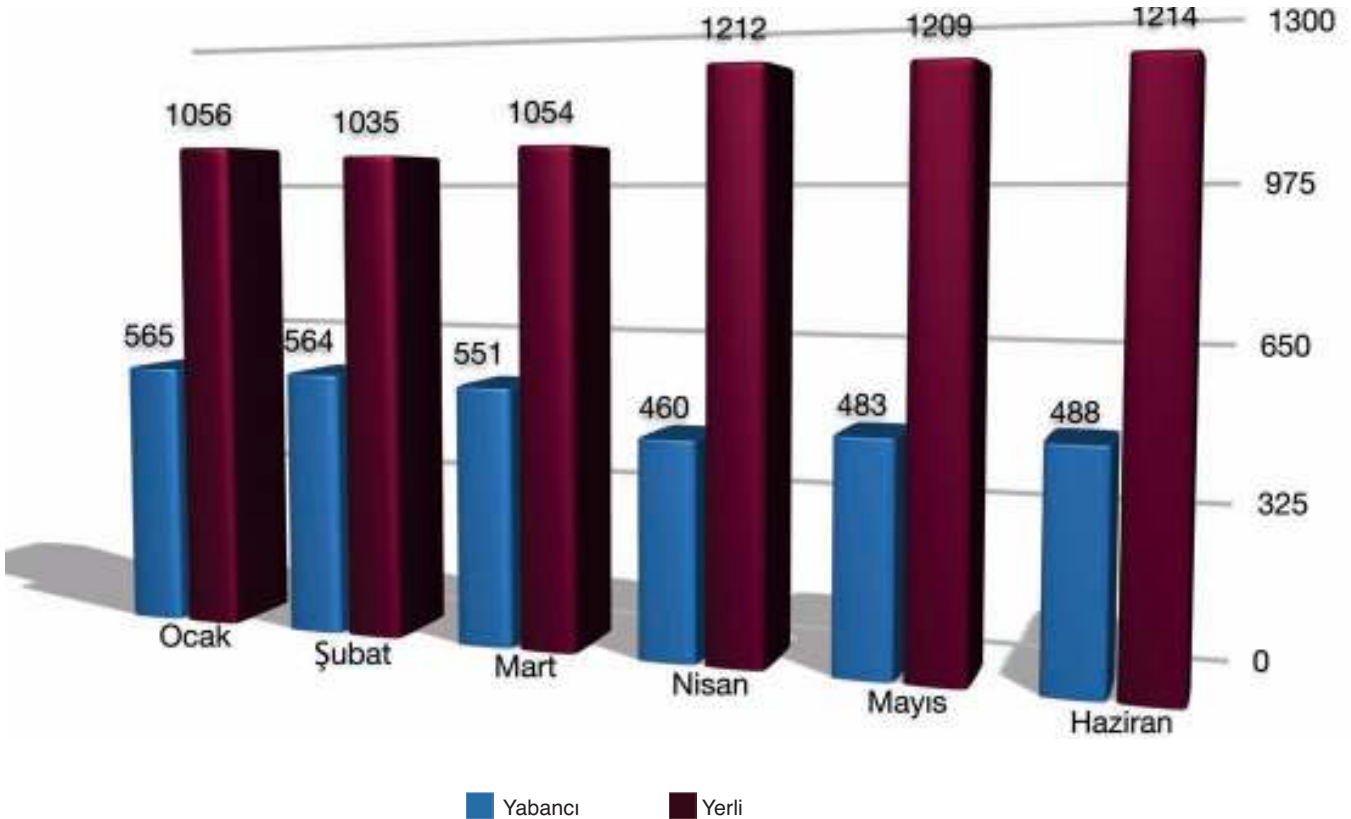
Bu nedenle yurtdışından gelen yurttaşlarımız; Türkiye'de buldukları süre içinde, turizm ile ilgili olmayan harcamaları da, örneğin gittikleri düğünde taktıkları takı, ya-

kınlarının hastane giderleri, hatta satın aldıkları ev için yaptıkları harcamaları da kapsayan rakamları beyan ediyorlar.

Böyle olunca yurtdışından gelen yurttaşların kişi başına ortalama harcaması yabancı ziyaretçilerin iki katına ulaşıyor.

TÜİK'in bu anlayışla yaptığı 2010 yılı II. dönem verilerine göre; yabancıların ülkemizde kişi başı yaptıkları ortalama harcaması 503 dolar iken, yurtdışında ikamet eden yurttaşlarımızın Türkiye'de iken kişi başı ortalama harcaması 1.135 dolar olarak gerçekleşti.

● 2010 Yılında Türkiye'ye Gelenlerin Kişi Başına Ortalama Turizm Harcaması (Dolar)

Otellerin Yiyecek İçecek Maliyetleri Enflasyonun Üzerinde Artıyor

Türkiye'deki fiyatlar ağustos ayı ile birlikte yeniden yükselişe geçerken, otellerin başta yiyecek ve içecek, teknik servis malzemeleri ve yakıt enerji olmak üzere toplam girdi maliyetlerindeki artışlar da devam ediyor.

Ekin Grubu Araştırma Birimi tarafından hazırlanan Otel Enflasyon Sepeti Endeksi'ne göre ocak - ağustos döneminde yiyecek ve içecek maliyetleri artış yüzde 13'ü bulurken, bu yükseliş et grubunda yüzde 25, süt ve meyve gruplarında da yüzde 10'un üzerinde gerçekleşti.

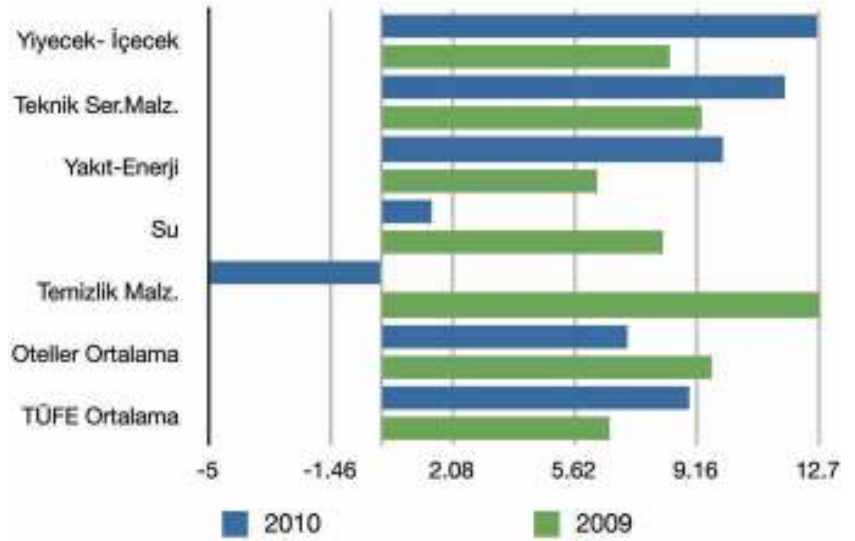
Ana gider kalemlerinin yükü artıyor

Ekin Grubu Araştırma Birimi tarafından hazırlanan Otel Enflasyon Sepeti Endeksi'ne göre ocak - ağustos döneminde yiyecek ve içecek maliyetleri artış yüzde 13'ü bulurken, bu yükseliş et grubunda yüzde 25, süt ve meyve gruplarında da yüzde 10'un üzerinde gerçekleşti.

Türkiye'deki fiyatlar ağustos ile birlikte yeniden yükselişe geçerken, otellerin başta yiyecek ve içecek, teknik servis malzemeleri olmak üzere toplam girdi maliyetlerindeki artışlar da devam ediyor. Yakıt ve enerji maliyetlerindeki durum ise geçen yılın biraz üzerinde artış gösterdi. 8 aylık dönemde maliyetleri Türkiye enflasyonu olan yüzde 8,9'un altında kalan mal grupları ise su ve temizlik malzemeleri oldu.

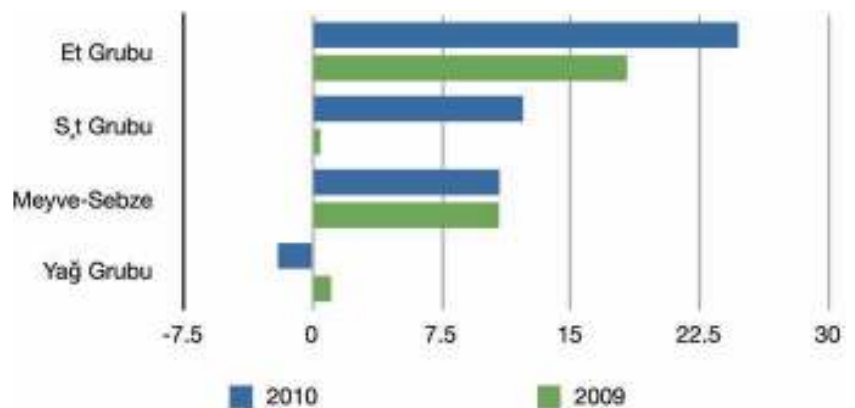
● Otel Enflasyon Sepeti (Ocak-Ağustos)

Ürün Grupları	2010	2009
Yiyecek-İçecek	12.64	8.37
Teknik Ser.Malz.	11.71	9.30
Yakıt-Enerji	9.91	6.26
Su	1.46	8.17
Temizlik Malz.	-5.55	17.10
Oteller Ortalama	7.14	9.59
TÜFE Ortalama	8.93	6.62

● Mal Gruplarında Artışlar (%) (Ocak-Ağustos)

Mal Grupları	2010	2009
Et Grubu	24.72	18.27
Süt Grubu	12.22	0.44
Meyve-Sebze	10.85	10.82
Yağ Grubu	-2.02	1.05

Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)

2009	Yiyecek	İçecek	Yakıt-Enerji	Su	Temizlik Mal.	Tek.Serv.Mal.	Oteller Ort.	TÜFE Ort.
Ocak	12.29	4.96	17.74	11.62	22.22	7.72	12.76	9.50
Şubat	7.48	5.19	14.22	11.11	21.23	10.22	11.58	7.73
Mart	9.34	7.33	12.62	9.74	19.46	10.67	11.53	7.89
Nisan	7.87	7.01	8.90	8.82	17.76	10.27	10.10	6.13
Mayıs	7.62	7.33	2.67	8.21	16.66	9.44	8.65	5.24
Haziran	11.31	7.61	1.59	6.34	16.19	9.02	8.68	5.73
Temmuz	8.61	12.21	-3.60	5.17	13.16	8.61	7.36	5.39
Ağustos	5.97	11.73	-4.09	4.33	10.13	8.49	6.09	5.33
Eylül	5.60	11.34	-4.59	3.53	9.51	8.61	5.66	5.27
Ekim	4.50	11.80	-6.34	3.57	9.06	8.30	5.15	5.08
Kasım	5.11	11.59	-6.13	3.11	7.65	6.38	4.62	5.53
Aralık	7.61	11.02	-1.21	2.98	3.83	5.21	4.91	6.53
2010								
Ocak	7.31	22.16	5.17	2.12	-3.47	12.14	7.57	8.19
Şubat	12.82	23.36	6.96	1.65	-4.76	11.47	8.58	10.13
Mart	9.90	18.82	7.61	1.75	-6.40	11.37	7.18	9.56
Nisan	9.68	18.99	9.80	1.75	-7.29	11.23	7.36	10.19
Mayıs	4.38	18.20	14.38	1.42	-6.45	11.63	7.26	9.10
Haziran	3.76	17.77	12.37	0.78	-6.36	11.97	6.71	8.37
Temmuz	3.50	12.40	12.24	0.81	-5.15	12.11	5.99	7.58
Ağustos	6.39	12.82	10.77	1.42	-4.51	11.77	6.45	8.33

Ana Gruplarda Durum (%)

2009	Et Grubu	Yağ Grubu	Süt Grubu	Meyve-Sebze
Ocak	16.66	11.20	1.55	1.88
Şubat	16.85	6.06	1.01	-11.19
Mart	20.79	3.39	0.06	4.21
Nisan	22.65	1.41	-0.42	6.09
Mayıs	19.82	-1.29	-0.04	12.70
Haziran	17.07	-2.23	-0.06	33.97
Temmuz	15.43	-3.94	0.66	24.45
Ağustos	16.88	-6.17	0.76	14.49
Eylül	19.19	-4.90	0.63	11.21
Ekim	22.53	-3.96	1.50	0.88
Kasım	25.12	-3.84	3.49	4.02
Aralık	27.75	-2.33	5.95	13.28
2010				
Ocak	24.48	-4.24	10.21	12.98
Şubat	25.43	-2.70	14.02	33.78
Mart	23.46	-2.30	14.71	20.31
Nisan	25.76	-2.46	13.55	19.20
Mayıs	23.08	14.19	6.35	5.38
Mayıs	23.08	-1.68	12.68	-2.14
Haziran	23.58	-1.93	12.49	-2.35
Temmuz	27.28	-1.44	10.77	-5.05
Ağustos	24.69	0.60	9.32	10.09

Antalya Incoming Pazarında Firmalar Arası Yarış Sürüyor

• Tur Operatörlerinin Antalya Incoming Pazarındaki Payları

Turizmin yurtdışından turist getirmeye (Incoming) dayalı olduğu Türkiye’de bu alanda faaliyet gösteren firmalar arasındaki liderlik yarışı sürüyor.

Başta Almanya ve Rusya olmak üzere çeşitli ülkelerden Antalya’ya en çok turist gönderen tur operatörleri listesinin ilk sırasında gönderdiği turistlerin ağırlıklı bölümünü Almanların oluşturduğu TUI yer alırken, onu ikinci sırada, gönderdiği turistlerin büyük bölümünü Rusya ve diğer BDT ülkelerinin oluşturduğu Pegas geliyor.

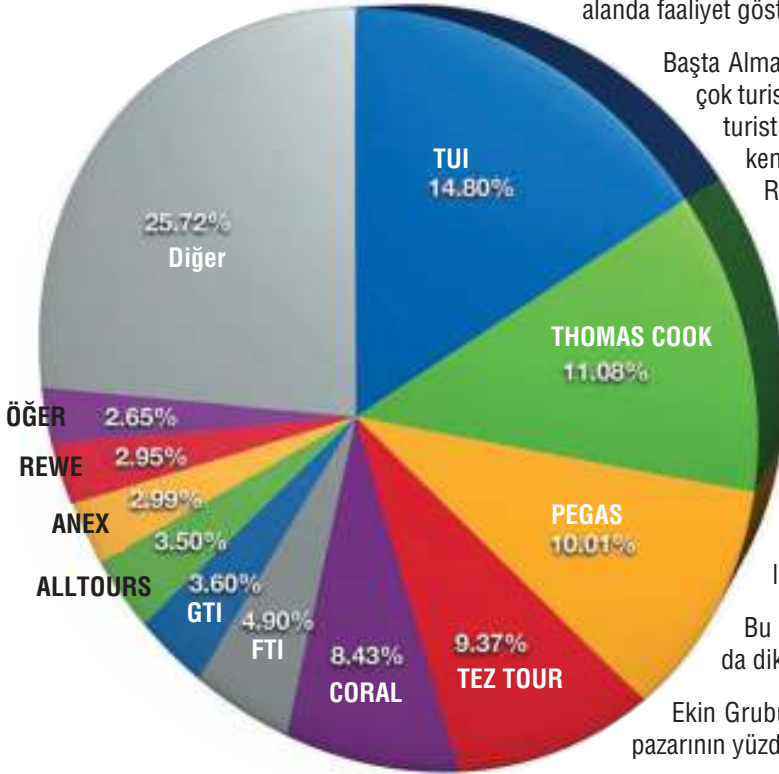
Antalya’ya turist gönderen tur operatörlerinin pazardaki payları incelendiğinde ise arada küçük farkların olduğu, bunun da yarışın daha da hızlanmasına neden olduğu görülüyor.

Incoming pazarında rekabetin kızıştığı Antalya’da yarış Rusya ve BDT ülkeleriyle çalışan firmaların atakları ile sürüyor.

Bu pazardan turist getiren tur operatörleri ilk 5’teki yerini sağlamlaştırırken; Pegas Touristik son iki yılda yükseldiği liderliğini sürdürüyor. Pegas’ı Tez Tour ve Odeon izliyor

Bu arada tur operatörlerinin Türkiye genelindeki pazar payları da dikkat çekiyor.

Ekin Grubu Araştırma Birimi’nin verilerine göre Türkiye’de incoming pazarının yüzde 37.6’sı ilk 5, yüzde 57’sini ilk 10 firmanın elinde.

• Tur Operatörlerinin Antalya Incoming Pazarındaki Payları (%)

FİRMA ADI	ANA PARTNERİ	PAZAR PAYI
TUI	TANTUR	14.80
THOMAS COOK	DİANA	11.08
PEGAS	PEGAS	10.01
TEZ TOUR	TEZ TOUR	9.37
CORAL	OTI	8.43
FTI	IQ TRAVEL	4.90
GTI	KAYI GRUP	3.60
ALLTOURS	NOVUM	3.50
ANEX	ANEX	2.99
REWE	MASTUR	2.95
ÖĞER	HOLIDAY PLAN	2.65

Kaynak: Ekin Grubu Araştırma Birimi

5 Yıldızlılar Azalıyor 3 Yıldızlılar Artıyor

Yatırımların kıyılardan Anadolu'nun iç kesimlerine, sınırlara yönelmesinin yanında son yıllarda artan bir diğer eğilim de; büyük ölçekli tesislerden daha küçük ölçekli tesislere yönelme olarak karşımıza çıkıyor.

Araştırma bulgularına göre uzun yıllar 5 yıldızlı ve çeşitli kompleksleri içeren büyük yatırımların hakimiyetinde geçen hızlı yatırım süreci son 4-5 yılda yerini orta ve

küçük ölçekli yatırımlara bırakıyor.

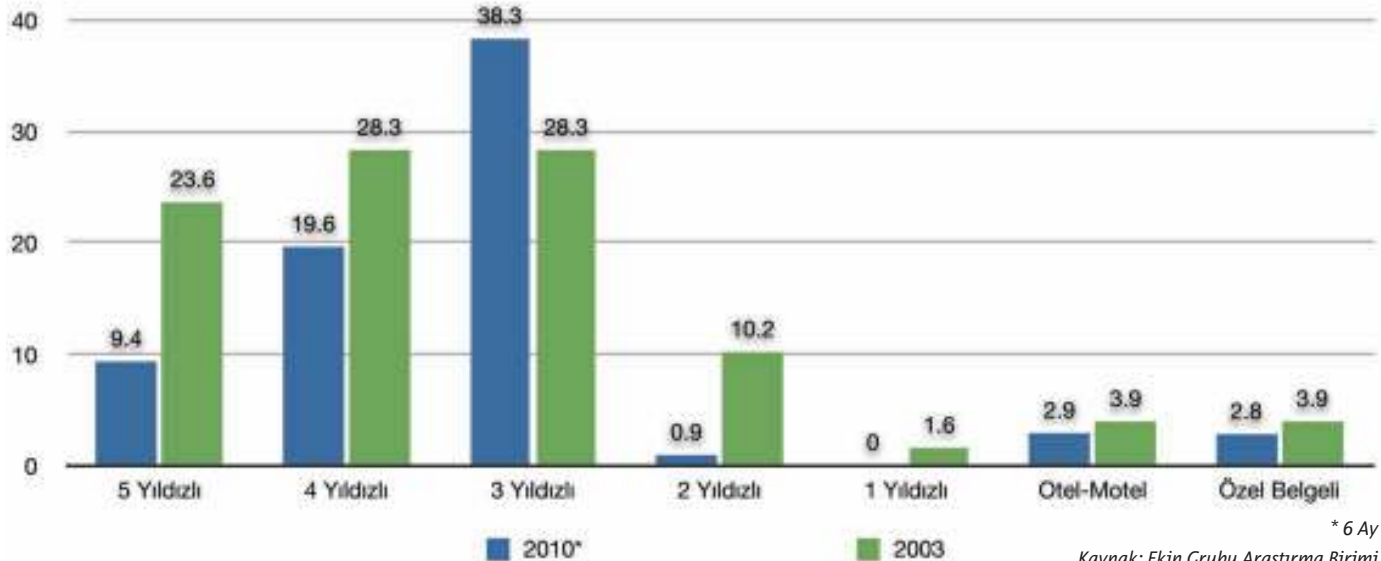
2003-2010 dönemine bakıldığında 5 yıldızlı tesis projelerinde ciddi bir yavaşlama gözlenirken, 3 ve 4 yıldızlı tesislerde de önemli bir artış söz konusu. Öte yandan özel belgeli tesisler ile butik tarzı işletmelere yönelik projelerde de artış gözleniyor. Diğer yandan 1 yıldız ve otel, motel yatırımlarında ise çok ciddi bir hareket olmadığı görülüyor.

Ancak son 2 yıl içinde otel-motel kategorisinde de bir canlanma var. Bu canlanmanın ardında ise şu eğilimin olduğu söylenebilir: Bir çok tesis fiziki özelliklerine bakıldığında 3 ve 4 yıldızlı olmasına karşın, teşvik başvurularında bunlar genellikle otel olarak gösteriliyor. İlerleyen zamanlarda bu kategorideki bazı tesisler yıldız artırımı için çalışmalar yapıp 3 veya 4 yıldızlıya dönüyorlar.

● Teşvikli Yatırımlarda Tesis Türüne Göre Değişimin Dağılımı (%)

Tesis Türü	2010*	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
5 Yıldızlı	9.35	17.3	16.2	23.1	22.6	23.4	25.3	23.6
4 Yıldızlı	19.6	29.1	36.4	20.9	31.2	41.4	21.1	28.3
3 Yıldızlı	38.3	27.6	29.3	31.9	26.9	12.4	26.3	28.3
2 Yıldızlı	0.93	1.57	6.06	8.79	3.23	10.3	14.7	10.2
1 Yıldızlı	0	0	0	2.2	0	0.69	1.05	1.57
Otel-Motel	2.9	17.3	7.07	7.69	108	10.3	6.32	3.94
Özel Belgeli	2.8	7.09	5.05	5.49	5.38	1.38	5.26	3.94

● Teşvik Belgesine Bağlı Projelerin Tesis Türüne Göre Dağılımı

Konaklama Tesisi Yatırımlarında Yer ve Tür Tercihini Değişiyor

Konaklama yatırımlarında bölge ve tesisin tür ve sınıfına ilişkin tercihler değişiyor.

Daha önce ağırlıklı olarak 5 ilde yoğunlaşan yeni otel yatırımları son dönemde Türkiye geneline yayılmaya başladı. Yeni otel yatırımlarında, özellikle ticaret ve sanayinin güçlü olduğu ve bu alanda hızlı gelişen kentlerin tercih edildiği belirlendi.

Ekin Grubu Araştırma Birimi'nin Hazine Müsteşarlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan komple yeni yatırım projeleri üzerinde yaptığı incelemeye göre, 2003 yılında teşvik belgesine bağlanan, komple yeni tesis yapımını öngören yeni yatırım projelerinin yüzde 76'sı Antalya, Muğla, İzmir, Aydın ve İstanbul'dan oluşan 5 ilde gerçekleşiyordu. 2010 yılının 6. ayı itibarıyla

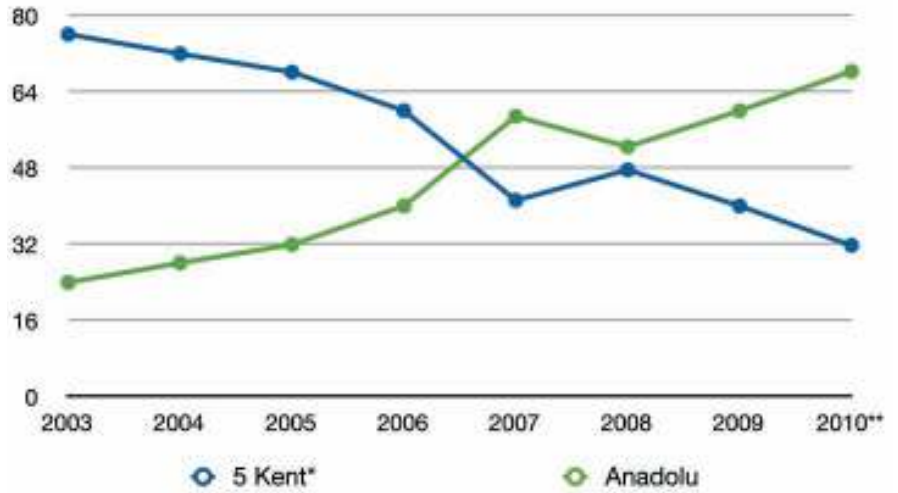
Hazine Müsteşarlığı'nca teşvik belgesine bağlanan konaklama tesisi amaçlı teşvik belgeleri içinde bu grubu oluşturan illerin payı yüzde 40'ın altına geriledi.

Buna karşılık aynı dönemde, Anadolu'nun çeşitli kentlerinin turizme yönelik toplam teşviklerden aldıkları pay ise yüzde 23'ten yüzde 68'e çıktı.

● Teşvik Belgelerindeki Payı - (%)

	5 Kent*	Anadolu
2003	76.06	23.94
2004	71.96	28.04
2005	68.10	31.90
2006	60.00	40.00
2007	41.18	58.82
2008	47.57	52.43
2009	40.00	60.00
2010**	31.73	68.27

* Antalya, Muğla, İstanbul, Aydın, İzmir
** 6 ay

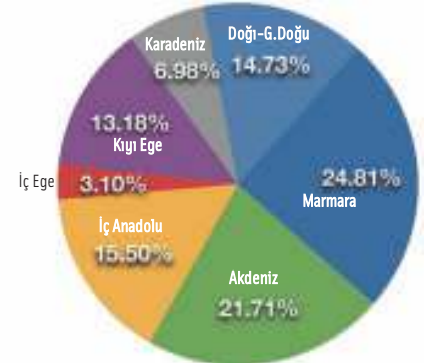
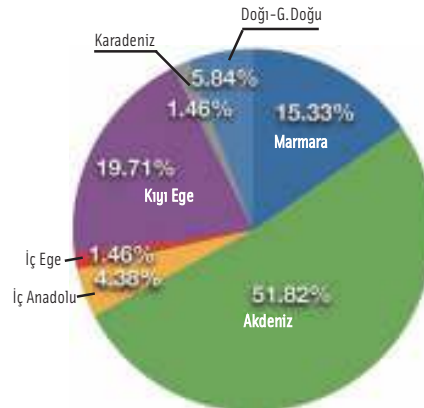

Kaynak: Ekin Grubu Araştırma Birimi

● Teşvikli Yatırımların Bölgelere Dağılımındaki Değişim

	2009	2003
Marmara	15.33	24.81
Akdeniz	51.82	21.71
İç Anadolu	4.38	15.5
Doğu-G.Doğu	5.84	14.73
Kıyı Ege	19.71	13.18
Karadeniz	1.46	6.98
İç Ege	1.46	3.10

Kaynak: Ekin Grubu Araştırma Birimi

Sektörde El Değişiklikler Azaldı

Her alanda olduğu gibi turizmde ve konaklama alanında da dönem dönem şirket ve işletmelerde el değişiklikleri yaşanıyor.

Ekin Grubu Araştırma Birimi'nin yaptığı çalışmaya göre, turizm sektörünün konaklama kesiminde 5 yıldan bu yana toplam 150 bin dolayında yatak kapasiteli, 136 tesiste işletmecisi, kiracı veya yönetim el değiştirdi. Bu alanda 5 yılda 85 tesiste

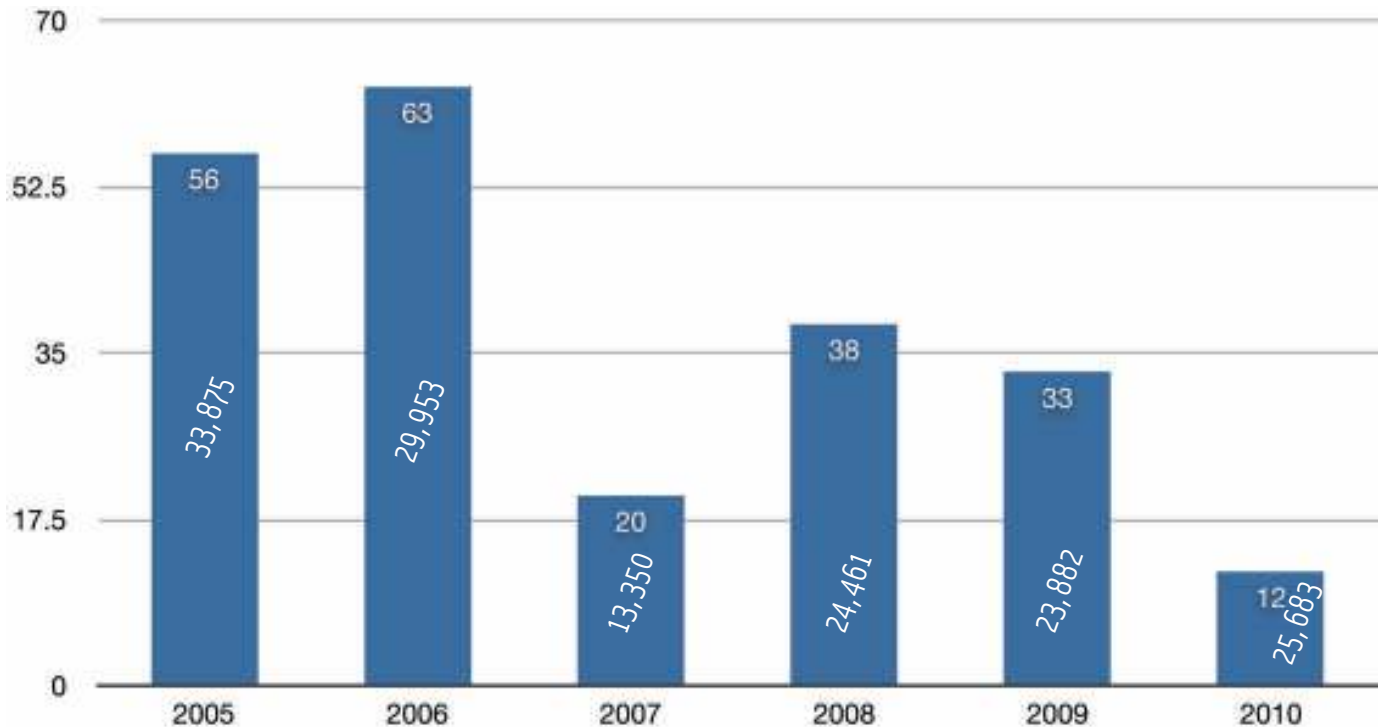
mülkiyet düzeyinde el değişiklikleri oldu. Konaklama sektöründeki el değişiklikleri 2006 yılında 30 bine yakın yatak kapasiteli 63 tesiste gerçekleşirken, sonraki yıllarda azaldı. Otellerdeki el değişiklikleri 2009 yılında 23 bin yatak kapasiteli 33 tesiste gerçekleşirken, bu yılın başından beri konaklama tesisleri arasında gerçekleşen el değiştirme sayısı ise 25 bin yatak kapasiteli 12 tesiste oldu.

Konaklama tesislerinde meydana gelen el değişikliklerinin tesislerin tür ve çeşidi ile illere göre dağılımı incelendiğinde; bu işlemlerin orta veya büyük ölçekli tesislerde gerçekleştiği dikkat çekiyor. 2005'ten bu yana meydana gelen el değişiklikleri iller bazında ise; Antalya, Muğla, Aydın ve İstanbul gibi turistik merkezlerde yoğunluk kazanıyor.

• Teşvikli Yatırımlarda Tesis Türüne Göre Değişimin Dağılımı (%)

Yıllar	Tesis	Yatak	Mülkiyet	İşletme
2005	56	33875	30	26
2006	63	29953	19	43
2007	20	13350	9	11
2008	38	24461	10	28
2009	33	23822	13	20
2010	12	25683	4	8

• Tesis El Değişikliklerinin Yıllara, Tesis Sayısı ve Yatak Kapasitesine Göre Değişimi

* YATAK

İngiltere’de Türkiye İle Çalışanların Ağırılıkta Olduğu Şirket İflasları Arttı

İki yıl önce patlak veren ve uluslararası alanda ciddi sorunlara neden olan ekonomik kriz seyahat endüstrisinde şirket iflaslarını gündeme getirdi.

Ekonomik kriz, seyahat pazarında yaşanan yapısal değişim ile birleşince Avrupa’nın çeşitli ülkelerinde, özellikle de İngiltere pazarında çok sayıda tur operatörünün iflas etmesine ve el değiştirmelere neden oldu.

İngiltere’de iflas edenler arasında çok sayıda Türkiye uzmanı ya da ağırlıklı olarak Tür-

kiye ile çalışan firmaların olması dikkat çekiyor. Bunlara son olarak; Goldtrail, Sun4u ve Kiss Flights da eklendi.

Son dönemde İngiltere pazarında yaşanan ilk ciddi iflas, Türkiye’ye yönelik tatil satışları ile de tanınan Goldtrail Travel’de gerçekleşti.

Hemen ardından dinamik paket ürünleri pazarında çalışan Sun4u da operasyonlarını durdurdu. İngiltere’de iflas eden bir diğer acente de Kiss Flights oldu. Bu şirket de diğerleri gibi

Türkiye operasyonları olan gruplar içinde yer alıyordu.

Yaşanan iflasların arkasında talep yetersizliği, volkanik kül krizi ve küresel ekonomideki dalgalanmalar gibi nedenlerin olduğu belirtilirken, halen faaliyette olan gruplar da zarar ettiklerini açıkladılar.

Bu arada Avrupa’nın en büyük turizm grupları olan TUI ve Thomas Cook, mali yılın 3’üncü çeyreğini zararla kapattıklarını duyurdular.

İngiltere Pazarında Son Dönemde İflas Eden Firmalar (2009-2010)

Blue Skies Destinations
Kiss Flights
Sun 4 U
Goldtrail Travel
International Flights
Malachite Travel
Wigmore Holidays and Travel

Finlays Skiing
Adventura
The Flight Bureau UK
Love Holidays
Scantours
Business Travel Services
Celtic Line Travel

Allbury Travel Group
The Globespan Group PLC
Deeping Travel
Custom Flights
The Inta Group
McCarthy Travel

İspanya’da En Büyük Acente Grupları 2009’u Kayıpla Kapattı

Turizmde Türkiye’nin rakiplerinden İspanya, 2008 yılında içine girdiği krizi hâlâ aşamadı.

Uluslararası alanda yaşanan krizi en ağır biçimde yaşayan ülkelerden olan İspanya’da turizm sektörü de ciddi kayıplar verdi. İspanya’nın turizmde verdiği kayıplar, sektörün mali yapısını da olumsuz etkiledi.

İspanya’nın önde gelen yayın kuruluşlarından Hosteltur’un yaptığı Seyahat Acenteleri Sıralaması çalışmasına göre en büyük 7 acentenin satışları geçen yıl yüzde 13 düşerek 7,1 milyar avrodan 6,2 milyar avroya geriledi.

2008’de 2,3 milyar avro ciro üreten ülkenin en çok satış yapan acente zinciri Viajes El Corte Ingles 2009’u yüzde 12 gerileme ile 2 milyar avro seviyesinde tamamlarken, yıllar sonra ilk kez bu kadar büyük bir kayıp yaşadı. İkinci sırada yer alan Viajes Halcon-Ecuador’un satış-

ları da 1,4 milyardan 1,1 milyar avro seviyelerine geriledi.

Ülkenin üçüncü büyük acente grubu olan ve iflasa sürüklenen Marsans Viajes ise yüzde 4 dolayında gerileme ile satışlarını 1,1 milyar avro seviyelerinde tutabildi. Grup, geçen dönem 1,2 milyarın üzerinde ciro üretebilmişti. İspanya’nın ilk 7 grubu içinde yer alan Viajes Iberia da ciddi gerileme yaşadı. 2008’de 803 milyon avro ciro yapan grup 2009’u yüzde 14 düşüşle 700 milyonun altında tamamladı.

Carlson Wagonlit ise yüzde 26 ile en büyük gerilemeyi yaşayan grup olurken satışları 651 milyondan 479 milyon avroya düştü.

2009’u düşüşle kapatan bir diğer önemli grup da Barceló Viajes oldu. Yüzde 15 gerileme yaşayan grubun satışları 532 milyondan 452 milyon avroya indi.

Öte yandan yedinci büyük grup olan Viajes Eroski ise satışları yüzde 20’lere yakın düşen yapılardan biri oldu. Cirosu yüzde 19 dolayında azalan grup 210 milyon avro seviyesinde kaldı.

● İspanya’da Grupların Satışları (Milyon Avro)

Firma / Grup (%)	Ciro 2009	Değişim
Viajes El Corte Ingles	2.020	-12.40
Viajes Halcon-Ecuador	1.190	-15.00
Marsans Viajes	1.159	-4.61
Viajes Iberia	692	-13.82
Carlson Wagonlit	479	-26.42
Barceló Viajes	452	-15.04
Viajes Eroski	210	-18.92
Toplam Satışlar	6.202	-13.45

Grup Ve Zincir Oteller Yerli Firmaların Elinde

Türkiye'de Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan işletme belgeli tesislerdeki toplam yatak kapasitesinin yüzde 50'si, bünyesinde en az 3 tesis bulunan bir grup ya da zincir içinde yer alıyor.

Ekin Grubu Araştırma Birimi tarafından yapılan ve aynı ad altında ya da grup içinde faaliyet gösteren 3'ten çok tesisin baz alındığı araştırmaya göre, bu kapsama giren grup ve zincir sayısı 2001 yılında 84 iken

bu sayı 2010'da 145'e çıktı.

Bu kapsama giren 145 grup ve zincirden 126'sı yerli firmalara ait.

Araştırmaya göre 2010 yılında Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı grup ve zincir sayısı ise 19.

Yabancı grup ve zincirlerin işlettiği tesislerdeki toplam yatak kapasitesi ise 65 bin dolayında.

Grup ve zincir niteliğindeki otellerin top-

lam yatak kapasitesinin 330 bine yaklaştığı, bunun 260 bine yakın bölümünün yerli firmalara ait grup ve zincirlere ait olduğu belirlendi.

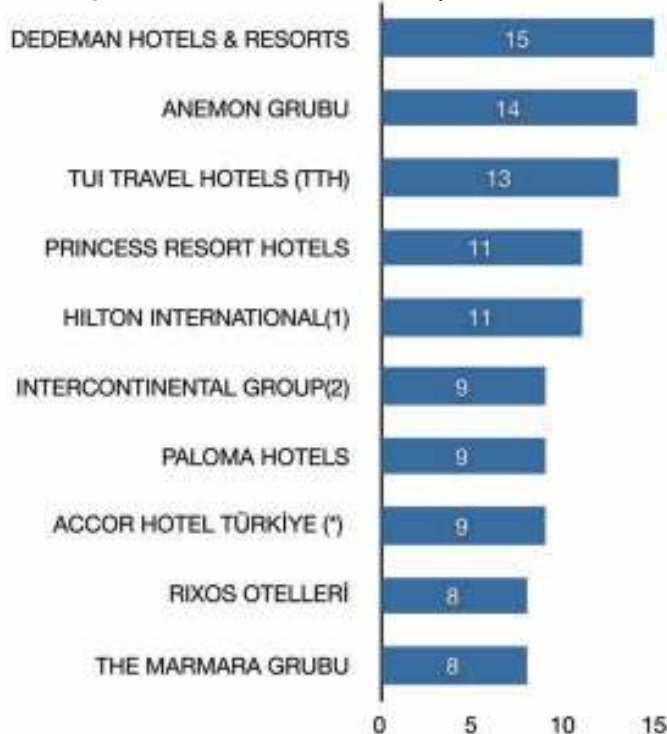
Türkiye'deki grup ve zincirlerin bünyelerindeki tesis sayısı ve yatak kapasitesine göre ise, yalnız yurtiçinde 15 oteli olan Dedeman ilk sırada yer alırken, yatak kapasitesi itibarıyla 15 binin üzerindeki yatak seviyesi ile TUI Travel Hotels geliyor.

● Türkiye'deki Grup ve Zincir Oteller

Bakanlıktan Belgeli Tesislerdeki Yatak Kapasitesi	650.000
Grup ve Zincirlerin Yatak Kapasitesi	330.000
Bünyesinde 3'ten Çok Tesis Bulunan Grup ve Zincir Sayısı	145
Yerli Grup ve Zincir Sayısı	126
Yabancı Grup ve Zincir Sayısı	19
Grup ve Zincirler İçinde Yerlilerin Oranı (%)	82.6
Grup ve Zincirler İçinde Yabancıların Oranı (%)	17.4

● Tesis Sayısı Ve Yatak Kapasitesine Göre En Büyük İlk 10 Zincir Ve Grup Otel

Tesis Sayısına Göre İlk 10 Zincir ve Grup Otel

Yatak Kapasitesine Göre İlk 10 Zincir ve Grup Otel

Dünyanın En Büyük Otel Zinciri

InterContinental Group

Dünya genelinde grup ve zincir oteller için 2010 yılında yapılan sıralamada InterContinental Hotels Group'un 4 bin 400'ü aşan tesis sayısı ile ilk sırada yer aldığı belirlendi.

Bu grubu, sırasıyla Wyndham Hotel Group, Marriott International, Hilton Hotels Corp., Accor, Choice Hotels International, Best Western International, Starwood Hotels &

Resorts Worldwide, Carlson Hotels Worldwide, Global Hyatt Corp izliyor.

Dünyanın en büyük zincir ve grup otel işletmelerinin büyük bölümünün Türkiye'de de işlettiği oteller var.

Dünyanın en büyük zincir ve grup oteller sıralamasının Franchise sistemi ile çalışanlar sıralamasında ise en büyük 5 grup olarak sırasıyla; Wyndham Hotel Group,

IHG (InterContinental Hotels Group), Choice Hotels International, Hilton Hotels Corp ve Best Western International.

Öte yandan dünyanın en büyük zincir ve grup otelleri listesinde yer alanlar içinde bünyesindeki tesislerden kendisine ait olan otel sayısı en yüksek ilk 5 grup da şöyle sıralanıyor: Accor, NH Hotels, MGM Mirage, La Quinta ve Home Inns.

● Dünya'nın En Büyük Grup Ve Zincir Otelleri (2010)

Grup – Zincir Adı	Otel / Tesis Sayısı	Oda Sayısı
IHG (InterContinental Hotels Group)	4.432	643.787
Wyndham Hotel Group	7.112	597.674
Marriott International	3.329	580.876
Hilton Hotels Corp.	3.526	587.813
Accor	4.111	492.675
Choice Hotels International	6.021	487.410
Best Western International	4.048	308.477
Starwood Hotels & Resorts Worldwide	979	291.638
Carlson Hotels Worldwide	1.059	159.756
Global Hyatt Corp.	399	120.031

● Zincir Ve Grup Otellerinde Franchise Sistemiyle Çalışan En Büyük 5 Grup (2010)

Grup	Oda
Accor	282.477
NH Hotels	58.355
MGM Mirage	48.268
La Quinta	47.149
Home Inns	46.410

● Bünyesindeki Tesislerde Mülkiyeti Kendisine Ait En Çok Tesisi Olan İlk 5 Zincir Ve Grup (2010)

Grup	Oda
Wyndham Hotel Group	588.893
IHG (InterContinental Hotels Group)	488.379
Choice Hotels International	487.410
Hilton Hotels Corp.	404.866
Best Western International	308.477

Avrupa'nın En Büyük Otel Zinciri

2.234 Tesis Ve 243 Bin Oda ile Accor

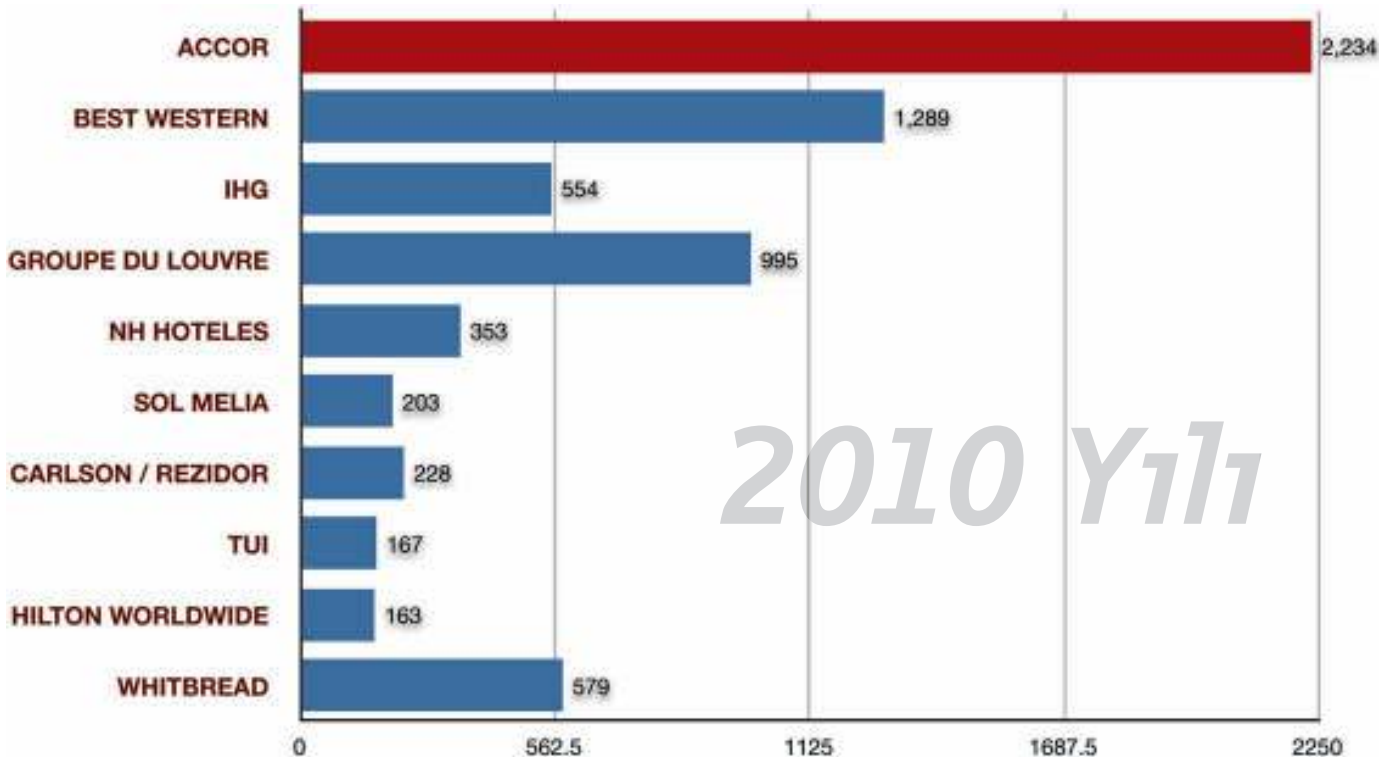
Dünyanın en büyük otel zinciri Amerikan merkezli InterContinental iken, Avrupa'nın en büyük otel zinciri ise Fransız merkezli Accor.

Avrupa'nın en büyük zinciri Accor'un bünyesinde 2.234 tesiste toplam 243.004 oda bulunuyor.

MKG Hospitality'nin araştırmasına göre Avrupa genelinde geçen yıl toplam 150 bin odalı yeni tesisler hizmete girdi. Araştırmada, Avrupa'da konaklama alanındaki gelişmenin yarısının İspanya, Almanya ve İtalya'da gerçekleştiği belirtiliyor.

• Avrupa'nın En Büyük Grup Ve Zincir Otelleri (2010)

Grup / Zincir	Otel		Oda	
	2010	2009	2010	2009
ACCOR	2.234	2.215	243.004	240.752
BEST WESTERN	1.289	1.264	87.017	84.248
IHG	554	548	86.084	84.646
GROUPE DU LOUVRE	995	855	71.544	59.490
NH HOTELES	353	306	50.777	43.695
SOL MELIA	203	204	45.960	45.082
CARLSON / REZIDOR	228	218	44.471	42.777
TUI	167	166	41.079	41.209
HILTON WORLDWIDE	163	152	39.713	38.275
WHITBREAD	579	572	39.142	38.695

Türkiye'de Otel Dışı Harcamalarda Fiyatlar Rakip Ülkelere Göre Yükseldi

Turistler, gidecekleri ülkeyi seçerken satın aldıkları paket tur için yaptıkları ödemenin yanı sıra o ülkede buldukları süre içinde yapacakları harcamayı da dikkate alıyorlar. Bu açıdan Türkiye'nin, turistler için pahalılaştan bir ülke haline geldiği belirtiliyor.

İngiltere'de Post Office tarafından hazırlanan "Aile Tatilleri Raporu"na göre Avro bölgesi içinde Portekiz ve İspanya aileler için daha cazip fiyatlara sahip. En pahalı ül-

keler arasında İtalya ve Fransa'nın ardından Türkiye 3'üncü sırada.

Akdeniz bölgesi ülkelerinin karşılaştırıldığı tabloda, Türkiye, dışarıda yenen yemek gibi bazı kategorilerde en pahalılar arasında yer alırken, çocukların sahil ihtiyaçlarında ise görece ucuz kaldı.

Ailelerin gittikleri ülkelerde bar ve restoranlardaki kahve, bira, kola ve yemek har-

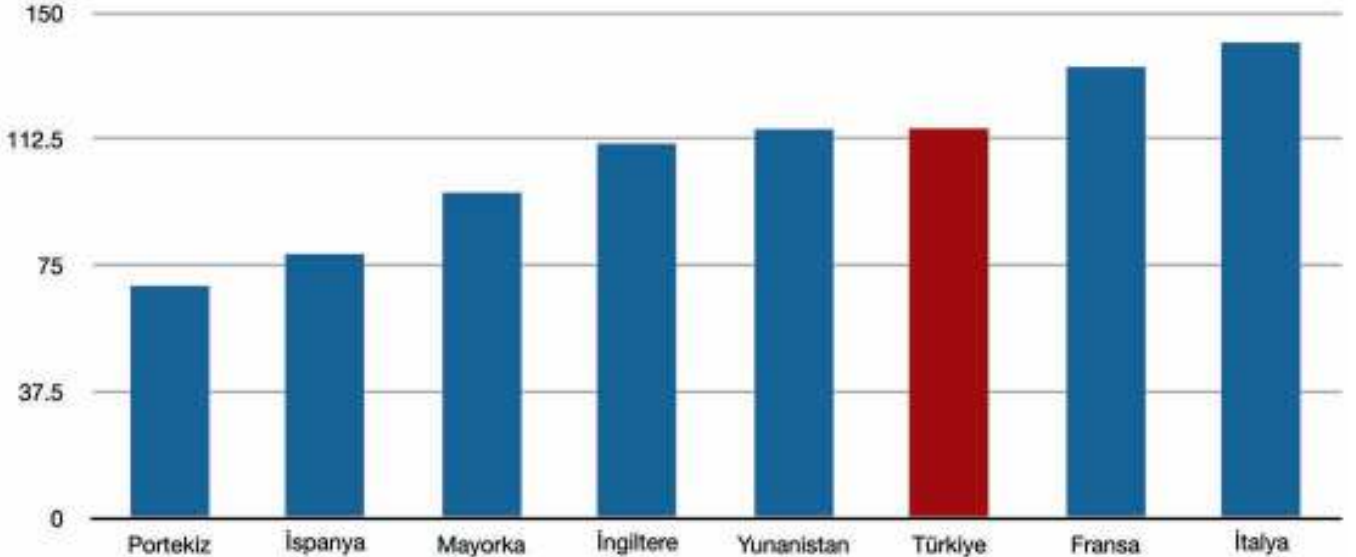
camaları ile marketlerden aldıkları terlik, havlu, dondurma, güneş kremi ve sahil oyuncaklarının ele alındığı araştırmada, Türkiye'nin en pahalı destinasyonlar arasında yer aldığı belirtiliyor.

Çalışmaya göre, Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nde ve Yunanistan'da fiyatlar yüzde 17-20 aralığında gerilemiş durumda. Ancak buna karşın iki ülke, hâlâ en pahalı destinasyonlar arasında yer alıyor.

● İngiliz Aileler İçin Tatil Maliyetleri (Pound) - Temmuz 2010 Fiyatları ile

Ürün Çeşidi	Portekiz	İspanya	Mayorka	İngiltere	Yunanistan	Türkiye	Fransa	İtalya
Kahve	0.63	1.08	1.35	1.85	2.25	1.62	1.8	0.77
Bira	1.35	1.8	1.8	3.1	2.25	1.85	1.98	2.7
Kola	0.9	1.08	1.35	1.45	1.8	1.85	2.25	2.03
Güneş Kremi	9.72	4.46	11.14	10	8.11	9.72	8.22	7.21
4 kişilik Yemek	27.03	31.53	43.24	57.9	54.05	70.83	67.57	81.08
Sahil Havlusu	5.4	9.91	10.36	5	13.51	6.94	15.77	9.01
Sahil Ayakkabısı	8.02	3.56	5.36	4.5	7.21	2.31	5.32	4.5
Kova Kürek	1.8	3.51	2.66	6	4.5	2.31	4.95	3.6
Deniz Yatağı	2.69	8.92	2.39	5.99	7.21	6.48	8.83	7.21
Dondurma	1.35	1.62	1.53	1.75	1.8	2.31	1.8	1.35
Kano. Bot vb	5.41	9.01	10.81	10	9.01	6.94	10.81	9.91
Şezlong	4.5	1.8	4.5	3.5	3.6	2.31	4.5	11.71
Toplam	68.8	78.28	96.49	111.04	115.3	115.47	133.8	141.08

● İngiliz Aileler İçin Tatil Maliyetleri Tablosu Ürünlerin Toplamı (Pound) - Temmuz 2010 Fiyatları ile

126 Yeni Projeden Yalnız 30'u Büyük İllerde, Gerisi Anadolu Şehirlerinde

Bu yılın 7 aylık döneminde turizme yatırımı öngören 171 proje Hazine Müsteşarlığı tarafından teşvik belgesine bağlandı. Teşvik belgesine bağlanan projelerden 126'sı komple yeni yatırımı öngörüyor. Bu projelerin illere göre dağılımı incelendiğinde turizm yatırımlarını Anadolu'ya yayılmaya başladığı açıkça görülüyor.

Daha önce alınan teşvik belgelerinin illere dağılımında kıyı bölgeleri ile İstanbul gibi iller ön planda iken bu kez teşvik Anadolu şehirleri ön plana çıktı. Aralarında tevsii, yenilimi gibi olanların do bulunduğu toplam 171 projenin 126'sını oluşturan komple yeni yatırım öngören projelerden Antalya, İstanbul, Muğla gibi illerde yatırım

öngörülen proje sayısı 30 iken geri kalanı; 2'ser 3'er proje ile; Erzurum, Hatay, Konya, Mardin, Sinop, Giresun, Nevşehir, Rize, Sivas, Trabzon, Yalova, Zonguldak, Artvin, Bolu, Edirne, Elazığ, Eskişehir, Iğdır, Isparta, K.Maraş, Manisa, Ordu, Ş.Urfa, Tokat, Tunceli, Van gibi illerde yer alıyor.

PROJESİ TEŞVİK BELGESİNE BAĞLANAN FİRMA / GRUP ADI	YATIRIM PROJESİNİN TÜRÜ / İÇERİĞİ	YATIRIMIN YERİ	TESİS TÜRÜ SINIFI
ZORLU YAPI YATIRIM	KOMPLE YENİ YATIRIM	İSTANBUL	5 YILDIZLI OTEL +Kong.Eğlence
SERKA TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	ADANA	5 YILDIZLI OTEL
SİDAR TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	AFYON	5 YILDIZLI OTEL
FMS OTEL İŞLETMECİLİĞİ SAN.VE TİC	KOMPLE YENİ YATIRIM	ANKARA	5 YILDIZLI OTEL
HATTUŞA SAĞLIK TERMAL TURİZM İNŞ.SAN.VE TİC	KOMPLE YENİ YATIRIM	BALIKESİR	5 YILDIZLI OTEL
"NARİN OTOMOTİV, EĞİTİM HİZMETLERİ TURİZM "	KOMPLE YENİ YATIRIM	HATAY	5 YILDIZLI OTEL
ŞİŞLİ GAYRİMENKUL İNŞAAT TURİZM İŞLETMELERİ	KOMPLE YENİ YATIRIM	İSTANBUL	5 YILDIZLI OTEL
GÜRCAN PETROLÇÜLÜK	KOMPLE YENİ YATIRIM	İSTANBUL	5 YILDIZLI OTEL
ELİT TURİZM YATIRIM	KOMPLE YENİ YATIRIM	İSTANBUL	5 YILDIZLI OTEL
BURAKKAYA TUR.YAT..	KOMPLE YENİ YATIRIM	İZMİR	5 YILDIZLI OTEL
KEYLAND TURİZM SEYAHAT VE TİCARET .	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA	5 YILDIZLI OTEL
GERMANTUR TURİZM TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA-Sarıgerme	5 YILDIZLI OTEL
POLAT GIDA TEKSTİL İNŞAAT EĞİTİM ÜRETİM TİC. VE SAN.	KOMPLE YENİ YATIRIM	TUNCELİ	5 YILDIZLI OTEL
EKİNCİLER OTELCİLİK TEKNOLOJİ TURİZM İNŞAAT SAN.TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	ADANA	4 YILDIZLI OTEL
BUDAN TURİZM OTOMOTİV PETROL GIDA İNŞ. SAN. VE TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	AFYON	4 YILDIZLI OTEL
KÜTAHYA SERAMİK PORSELEN TURİZM TİCARET .	KOMPLE YENİ YATIRIM	AFYON	4 YILDIZLI OTEL
ASKA OTOMOTİV VE PETROL ÜRÜNLERİ TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	ANKARA	4 YILDIZLI OTEL
AYTUR TUR VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	ANTALYA	4 YILDIZLI OTEL
SİDE TURİZM SANAYİ VE TİCARET .	KOMPLE YENİ YATIRIM	ANTALYA	4 YILDIZLI OTEL
UFUK OTELCİLİK TURİZM SANAYİ VE TİCARET .	KOMPLE YENİ YATIRIM	ANTALYA-Avsallar	4 YILDIZLI OTEL
TÜRKMEN TURİZM İNŞAAT VE TİCARET	KOMPLE YENİ YATIRIM	ANTALYA-Manavgat	4 YILDIZLI OTEL
AMASIA TURİZM SANAYİ VE TİCARET	KOMPLE YENİ YATIRIM	AYDIN	4 YILDIZLI OTEL
ANEMON TURİZM VE İNŞAAT TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	ÇANAKKALE	4 YILDIZLI OTEL
PERTEK TERMAL SAĞLIK TURİZM TARIM İNŞ. VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	ERZURUM	4 YILDIZLI OTEL
YILDIZLIKENT TURİZM İNŞAAT EĞİTİM HİZMETLERİ.	KOMPLE YENİ YATIRIM	ERZURUM	4 YILDIZLI OTEL
İNCO TURİZM VE OTELCİLİK .	KOMPLE YENİ YATIRIM	HATAY	4 YILDIZLI OTEL
TSS SİLAH VE SAVUNMA SAN.DIŞ TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	İSTANBUL	4 YILDIZLI OTEL
ATAY TURİZM OTOMOTİV İNŞAAT SAN. VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	İSTANBUL	4 YILDIZLI OTEL
DIANA OTEL YATIRIMLARI VE İŞLETMELERİ .	KOMPLE YENİ YATIRIM	İZMİR	4 YILDIZLI OTEL
NÜZHET OTELCİLİK TURİZM VE TİCARET .	KOMPLE YENİ YATIRIM	KAYSERİ	4 YILDIZLI OTEL
TEMİZKUL TURİZM ENERJİ İNŞAAT GÜBRE GIDA SAN.VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	KONYA	4 YILDIZLI OTEL
İMA MÜHENDİSLİK YAPI İNŞAAT TURİZM SAN. VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	KONYA	4 YILDIZLI OTEL
İSTANBUL YEDİTEPE EĞİTİM SAĞLIK VE İNŞAAT TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	MARDİN	4 YILDIZLI OTEL
ATA YATIRIM SANAYİ VE TİCARET .	KOMPLE YENİ YATIRIM	MARDİN	4 YILDIZLI OTEL
ÇAĞAKAN TURİZM İÇ VE DIŞ TİCARET .	KOMPLE YENİ YATIRIM	MARDİN	4 YILDIZLI OTEL
NARŞAH PETROL TURİZM İNŞAAT NAKLİYE MADENCİLİK TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	MARDİN	4 YILDIZLI OTEL
SAİT DEMİR TURİZM OTELCİLİK SAN. VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	MERSİN	4 YILDIZLI OTEL
ŞENLER TURİZM İNŞAAT TİC. VE SAN..	KOMPLE YENİ YATIRIM	MERSİN	4 YILDIZLI OTEL
YTP TURİZM YATIRIMLARI VE İŞLETMELERİ .	KOMPLE YENİ YATIRIM	RİZE	4 YILDIZLI OTEL
SİNOP SULTAN TURİZM VE TİCARET .	KOMPLE YENİ YATIRIM	SİNOP	4 YILDIZLI OTEL
KYK TERMAL OTELCİLİK TURİZM AKARYAKIT İNŞAAT TİC. VE SAN. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	SİVAS	4 YILDIZLI OTEL
"ALMUS ÇAVUŞOĞLU İNŞAAT, OTELCİLİK, SAN.VE TİC.."	KOMPLE YENİ YATIRIM	TOKAT	4 YILDIZLI OTEL
DEMİR GEMİ TERSANESİ SAN. VE TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	ZONGULDAK	4 YILDIZLI OTEL
ÇAĞLAR İNŞAAT YAPI MALZEMELERİ SAN. VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	ADANA	3 YILDIZLI OTEL
ÖZBATU İNŞAAT TURİZM SAN. VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	ADANA	3 YILDIZLI OTEL

PROJESİ TEŞVİK BELGESİNE BAĞLANAN FİRMA / GRUP ADI	YATIRIM PROJESİNİN TÜRÜ / İÇERİĞİ	YATIRIMIN YERİ	TESİS TÜRÜ SINIFI
POLAT ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİK İNŞAAT TAAHHÜT SAN.VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	ADANA	3 YILDIZLI OTEL
LATİFOĞLU GRUP İNŞAAT TURİZM OTELCİLİK SAN. VE TİC.	KOMPLE YENİ YATIRIM	ANKARA	3 YILDIZLI OTEL
AYKAN OTELCİLİK TURİZM İNŞAAT MADEN TİC. VE SAN..	KOMPLE YENİ YATIRIM	ANTALYA	3 YILDIZLI OTEL
KESKİN İNŞAAT TURİZM ORMAN SU ÜRÜNLERİ SAN.TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	ARTVİN	3 YILDIZLI OTEL
ARKADAŞ TAVUKÇULUK TURİZM PAZARLAMA SAN. VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	BALIKESİR	3 YILDIZLI OTEL
TEOMİDA İNŞAAT VE TURİZM İŞLETMECİLİK YATIRIMLARI .	KOMPLE YENİ YATIRIM	BALIKESİR	3 YILDIZLI OTEL
ORTUNÇ TURİZM İNŞAAT GIDA SAN. VE TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	BALIKESİR	3 YILDIZLI OTEL
ISLAHATTİN KAHVECİ	KOMPLE YENİ YATIRIM	BOLU	3 YILDIZLI OTEL
ŞÜKRÜ YAĞCI	KOMPLE YENİ YATIRIM	BURSA	3 YILDIZLI OTEL
YEŞİL BURSAM TURİZM OTELCİLİK HİZM.GIDA SAN.TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	BURSA	3 YILDIZLI OTEL
BERTİZ YATIRIM TARIM TURİZM İŞLETMECİLİK .	KOMPLE YENİ YATIRIM	ÇANAKKALE	3 YILDIZLI OTEL
İPAS TURİZM OTELCİLİK İNŞAAT SAN.VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	ÇANAKKALE	3 YILDIZLI OTEL
BOZBIYIK TURİZM TARIM VE İNŞ.SAN.TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	DENİZLİ	3 YILDIZLI OTEL
AYKUT PETROL ORMAN ÜRN.TUR.İNŞ.SAN.VE TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	DÜZCE	3 YILDIZLI OTEL
ER-İMAMOĞLU TURİZM MADENCİLİK SAN.VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	ERZURUM	3 YILDIZLI OTEL
SHT TURİZM SAN.VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	GAZİANTEP	3 YILDIZLI OTEL
GÜLSÜM YILMAZ-YILMAZLAR OTELCİLİK TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	GİRESUN	3 YILDIZLI OTEL
DELTA BİSİKLET MOTORSİKLET SPOR TURİZM TAŞIMACILIK	KOMPLE YENİ YATIRIM	İĞDIR	3 YILDIZLI OTEL
HOL-TUR İNŞ.HAFR.NAKL.TUR.SAN.VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	İSPARTA	3 YILDIZLI OTEL
ATIKLER TURİZM GIDA İNŞAAT TEKSTİL SAN.TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	İSTANBUL	3 YILDIZLI OTEL
BEYEVİ TURİZM İŞLETMECİLİĞİ İNŞAAT SAN.VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	İZMİR	3 YILDIZLI OTEL
İSMET AYKUT TURİZM İNŞAAT SAN. VE TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	İZMİR	3 YILDIZLI OTEL
SUTEKS SULAR TEKSTİL TURİZM İNŞAAT SAN. VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	KAHRAMANMARAŞ	3 YILDIZLI OTEL
SELÇUK OTELCİLİK VE TURİZM İŞLETMELERİ .	KOMPLE YENİ YATIRIM	KONYA	3 YILDIZLI OTEL
İZAN OTELCİLİK TURİZM TİC. VE İNŞAAT .	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA	3 YILDIZLI OTEL
BAHÇEYAKA YAPI MARKET-MEMİŞ BAHÇEYAKA	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA	3 YILDIZLI OTEL
ÖREN TURİZM YATIRIM HİZ. TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA	3 YILDIZLI OTEL
ANTAR PAZARLAMA DAĞITIM TİCARET TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA	3 YILDIZLI OTEL
HALİL TURİZM TİCARET İNŞAAT.	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA	3 YILDIZLI OTEL
CANSIN OTELCİLİK SEYAHAT TURİZM TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	ORDU	3 YILDIZLI OTEL
ARDEŞEN TURİZM YATIRIMLARI SAN. VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	RİZE	3 YILDIZLI OTEL
SABA OTEL İŞLETMECİLİK TURİZM İNŞAAT SAN. VE TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	SAMSUN	3 YILDIZLI OTEL
SAMSUN ASOS OTEL TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	SAMSUN	3 YILDIZLI OTEL
YILDIZOĞLU OTEL TURİZM İNŞ.SAN.VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	SAMSUN	3 YILDIZLI OTEL
SİNOP ANTİK TURİZM İNŞAAT TİCARET .	KOMPLE YENİ YATIRIM	SİNOP	3 YILDIZLI OTEL
HASİB TURİZM PETROL İNŞAAT NAKLİYE .	KOMPLE YENİ YATIRIM	ŞANLIURFA	3 YILDIZLI OTEL
İREM OTELCİLİK TURİZM İNŞAAT VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	TRABZON	3 YILDIZLI OTEL
T.S. GRUP İNŞAAT NAKLİYAT HAFRİYAT TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	TRABZON	3 YILDIZLI OTEL
KURTULUŞ AKAY	KOMPLE YENİ YATIRIM	VAN	3 YILDIZLI OTEL
VİTAL GRUP SAĞLIK HİZMETLERİ TURİZM SAN. VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	YALOVA	3 YILDIZLI OTEL
BOZKUŞ İNŞAAT MAKİNA YAYINCILIK TURİZM .	KOMPLE YENİ YATIRIM	ZONGULDAK	3 YILDIZLI OTEL
KELEŞSAN KELEŞLER OTOMOTİV TAAHHÜT TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	ZONGULDAK	3 YILDIZLI OTEL
AYGÜN İNŞAAT GIDA TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	KARAMAN	2 YILDIZLI OTEL
KAYA KERESTE SANAYİ VE TİCARET	KOMPLE YENİ YATIRIM	ADANA	OTEL
NEŞE EĞİTİM ÖĞRETİM VE TURİZM OTELCİLİK	KOMPLE YENİ YATIRIM	ADANA	OTEL
SU-ME OTEL TURİZM GIDA NAKLİYAT	KOMPLE YENİ YATIRIM	ADANA	OTEL
MEKANTAŞ İNŞ. VE TAAH. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	ANTALYA	OTEL
BARIŞ TURİZM SEYAHAT TİC. VE SAN.	KOMPLE YENİ YATIRIM	AYDIN	OTEL
TULİP OTELCİLİK SEYAHAT TURİZM İNŞ. SAN. VE TİC.	KOMPLE YENİ YATIRIM	BALIKESİR	OTEL
SEDAT BALCI-MUSTAFA BALCI OTEL TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	BURSA	OTEL
İOLA TURİZM İNŞAAT SAN. VE TİC.	KOMPLE YENİ YATIRIM	ÇANAKKALE	OTEL
ELDEMİRLER TURİZM TİCARET	KOMPLE YENİ YATIRIM	DENİZLİ	OTEL
GND YÖNETİM VE TİCARET	KOMPLE YENİ YATIRIM	EDİRNE	OTEL
AYDIN NERGİZ TUR. İNŞ. SAN. VE TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	ELAZIĞ	OTEL
ATA TEKNOKENT .	KOMPLE YENİ YATIRIM	ERZURUM	OTEL
KENT TURİZM YATIRIMLARI	KOMPLE YENİ YATIRIM	ESKİŞEHİR	OTEL
BURTEKS TEKSTİL SAN.VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	GAZİANTEP	otel
HÜSEYİN AYDIN	KOMPLE YENİ YATIRIM	GİRESUN	OTEL
İNCİ EĞİTİM HİZMETLERİ TURİZM VE OTELCİLİK	KOMPLE YENİ YATIRIM	HATAY	OTEL
SUAT YAĞCI TURİZM VE OTELCİLİK İŞLETMELERİ .	KOMPLE YENİ YATIRIM	İSTANBUL	OTEL
İKİEL AKARYAKIT İNŞAAT VE TURİZM TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	İSTANBUL	OTEL
AKDEMİR MADENCİLİK İNŞAAT TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	İZMİR	OTEL
OLSU İNŞAAT TURİZM TİC.	KOMPLE YENİ YATIRIM	İZMİR	OTEL

PROJESİ TEŞVİK BELGESİNE BAĞLANAN FİRMA / GRUP ADI	YATIRIM PROJESİNİN TÜRÜ / İÇERİĞİ	YATIRIMIN YERİ	TESİS TÜRÜ SINIFI
İMREN ALAÇATI TATLICISI TURİZM GIDA SAN. VE TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	İZMİR	OTEL
ERKAYA OTOMOTİV TURİZM İNŞAAT	KOMPLE YENİ YATIRIM	KAYSERİ	OTEL
DORUK TEKSTİL KONFEKSİYON	KOMPLE YENİ YATIRIM	MANİSA	OTEL
ERSOY TURİZM İNŞAAT VE TİCARET .	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA	OTEL
MORAL GIDA TURİZM İNŞ. TAAHHÜT İÇECEK MAD. İTH. İHR.	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA	OTEL
BODRUM DEMİRBÜKÜ OTELCİLİK .	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA	OTEL
ANTALYA CONSULTING EMLAK İNŞ. TURİZM TİC.	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA	OTEL
TAŞEV TURİZM İNŞAAT VE GIDA SAN.TİC..	KOMPLE YENİ YATIRIM	MUĞLA	OTEL
ÖZNEVPA OTOMOTİV İNŞ. TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	NEVŞEHİR	OTEL
YİĞİTOĞLU TURİZM İNŞAAT OTOMOTİV SAN	KOMPLE YENİ YATIRIM	NEVŞEHİR	OTEL
MBU TURİZM OTELCİLİK TİCARET	KOMPLE YENİ YATIRIM	SAMSUN	OTEL
HEYAMOLA TATİL KÖYÜ TURİZM VE İNŞAAT LTD. ŞT.	KOMPLE YENİ YATIRIM	SİNOP	OTEL
"AKKAŞLAR İNŞAAT, TEKSTİL TURİZM."	KOMPLE YENİ YATIRIM	SİVAS	OTEL
LİMAK İNŞAAT SAN. VE TİC. .	KOMPLE YENİ YATIRIM	YALOVA	OTEL
AGS OTELCİLİK EMLAK TURİZM -Litvanyalı ortak	KOMPLE YENİ YATIRIM	ANTALYA	BUTİK OTEL
S TALU TURİZM İNŞAAT TARIM VE GIDA SANAYİ	KOMPLE YENİ YATIRIM	ÇANAKKALE	BUTİK OTEL
YAŞAR AMBALAJ KAĞIT BOBİN HAVACILIK TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	İZMİR	BUTİK OTEL
INTERNATIONAL EMLAK OTELCİLİK TURİZM	KOMPLE YENİ YATIRIM	ANTALYA	BUTİK OTEL
TURSA SABANCI TUR. VE YAT. İŞL..	MODERNİZASYON	ADANA	5 YILDIZLI OTEL
MARTI GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI .	MODERNİZASYON	ANTALYA	5 YILDIZLI OTEL
OFO İNŞAAT VE TURİZM .	MODERNİZASYON	ANTALYA	5 YILDIZLI OTEL
CÖMERTOĞLU OTELCİLİK VE TİCARET .	MODERNİZASYON	ANTALYA	5 YILDIZLI OTEL
BÜYÜKHANLI TURİZM VE OTELCİLİK İŞLETMELERİ	MODERNİZASYON	ANTALYA	5 YILDIZLI OTEL
FORZA TURİZM İŞLETMELERİ SANAYİ VE TİCARET .	MODERNİZASYON	ANTALYA	5 YILDIZLI OTEL
KUŞTUR KUŞADASI TURİZM END..	MODERNİZASYON	AYDIN	5 YILDIZLI OTEL
ARTEMİS OTELCİLİK VE KONAKLAMA TESİSLERİ TURİZM .	MODERNİZASYON	İSTANBUL	5 YILDIZLI OTEL
TURSA SABANCI TUR. VE YAT. İŞL..	MODERNİZASYON	MERSİN	5 YILDIZLI OTEL
MARTI OTEL İŞLETMELERİ .	MODERNİZASYON	MUĞLA	5 YILDIZLI OTEL
SİDE DEFNE 2 TURİZM İŞLETMECİLİK TİCARET .	MODERNİZASYON	ANTALYA	4 YILDIZLI OTEL
SİDE TURİZM SANAYİ VE TİCARET .	MODERNİZASYON	ANTALYA	4 YILDIZLI OTEL
TAKSİM OTELCİLİK .	MODERNİZASYON	ANTALYA	4 YILDIZLI OTEL
SED-CEM TURİZM ÖZEL EĞİTİM SAĞLIK İNŞAAT SAN	MODERNİZASYON	BURSA	4 YILDIZLI OTEL
FLIPPER TURİZM YATIRIMLARI TİC..	MODERNİZASYON	MUĞLA	4 YILDIZLI OTEL
OZANSU TURİZM VE GAYRİMENKUL	MODERNİZASYON	MUĞLA	4 YILDIZLI OTEL
D OTEL MARMARİS TURİZM İŞLETMECİLİĞİ	MODERNİZASYON	MUĞLA	4 YILDIZLI OTEL
MARTI OTEL İŞLETMELERİ .	MODERNİZASYON	MUĞLA	4 YILDIZLI OTEL
ÖZDEM TUR.TİC.VE SAN..	MODERNİZASYON	BATMAN	3 YILDIZLI OTEL
ÖZYER TURİZM SAN. VE TİC..	MODERNİZASYON	MUĞLA	3 YILDIZLI OTEL
ÇAVUŞOĞLU AKARYAKIT TURİZM DENİZCİLİK	MODERNİZASYON	SAMSUN	3 YILDIZLI OTEL
YAKUP FIRAT	MODERNİZASYON	İSTANBUL	2 YILDIZLI OTEL
B-K ILGAZ TURUZM İNŞAAT YATIRIMLARI	MODERNİZASYON	KASTAMONU	TATİL KÖYÜ
GÜROLTEKS TEKSTİL TURİZM TİCARET VE SANAYİ .	MODERNİZASYON	ANTALYA	OTEL
TURAB TURİZM VE TİCARET .	MODERNİZASYON	ANTALYA	OTEL
ALTINDAĞ OTELCİLİK YAPI SANAYİ VE TİCARET .	MODERNİZASYON	BOLU	OTEL
MSN YAPI YATIRIMLARI İNŞAAT TURİZM	MODERNİZASYON	BURSA	OTEL
DEMİREZ OTELCİLİK TURİZM TAŞIMACILIK	MODERNİZASYON	İZMİR	OTEL
ÇOBAN TURİZM AKARYAKIT PAZARLAMA TAŞIMACILIK	MODERNİZASYON	MUĞLA	OTEL
SEMBOL TURİZM VE OTELCİLİK .	MODERNİZASYON	MUĞLA	OTEL
BASTİYALI TURİZM İŞLETMELERİ TİC..	MODERNİZASYON	ANTALYA	Apart
SAHİL M İNŞ.TURİZM VE YATIRIM TİC..	MODERNİZASYON	ANTALYA-Belek	
TEKİROVA ŞAHİNLER TURİZM İNŞAAT VE TİC..	"MODERNİZASYON, YENİLEME"	ANTALYA	5 YILDIZLI OTEL
TAKSİM OTELCİLİK .	"MODERNİZASYON, YENİLEME"	BOLU	5 YILDIZLI OTEL
KUR İNŞAAT TİC. VE SAN. .	"MODERNİZASYON, YENİLEME"	NEVŞEHİR	4 YILDIZLI OTEL
EVYAP TURİZM İNŞAAT TİC.VE SAN..	"MODERNİZASYON, YENİLEME"	ANKARA	3 YILDIZLI OTEL
ERLER TURİZM SAN. VE TİC..	"TEVSİ, MODERNİZASYON"	ANTALYA	5 YILDIZLI OTEL
DRİTA TURİZM İNŞAAT VE TİC.	"TEVSİ, MODERNİZASYON"	ANTALYA	4 YILDIZLI OTEL
ÖZDEN TURİZM YAT.İNŞ.TİC. VE KUYUMCULUK .	"TEVSİ, MODERNİZASYON"	ANTALYA	4 YILDIZLI OTEL
ŞEFLERA TURİZM İŞLETMECİLİK TİC..	"TEVSİ, MODERNİZASYON"	ANTALYA	4 YILDIZLI OTEL
ÇAĞLAR TURİZM OTELCİLİK SAN. VE TİC. .	TEVSİ	GAZİANTEP	OTEL
ÇİLTUĞ ISI SAN. VE TİC..	TEVSİ	GAZİANTEP	4 YILDIZLI OTEL
ANTALYA PEGAS OTELCİLİK TURİZM İNŞ.	YENİLEME	ANTALYA	4 YILDIZLI OTEL
ÖZ İNŞAAT TURİZM PETROL GIDA SAN.VE TİC..	YENİLEME	ANTALYA	4 YILDIZLI OTEL
DEMİRGRUP TURİZM LOJİSTİK İNŞAAT TİC.VE SAN..	TAMAMLAMA	ESKİŞEHİR	

Firmanızın enerji verimliliğini
artıracak yepyeni bir çözüm:

Akbank Enerji Dostu Kredi.

Akbank'tan, firmanızın enerji maliyetlerini azaltırken, çevreye katkı sağlayacak çok özel bir finansman: Akbank Enerji Dostu Kredi.

Simdi işyeri, fabrika gibi ticari gayrimenkullerinizin ısıtma, soğutma, aydınlatma sistemlerini yenileyerek, dış cephenizi yalıtarak ya da çevreci enerji kaynaklarına yönelerek enerji verimliliğinizi artırabilirsiniz.

Hemen Müşteri İlişkileri Yöneticiniz ile temasa geçin, Akbank Enerji Dostu Kredi'yle hem firmanız, hem dünyamız için önemli bir adım atın.